Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, ...ДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

...I оной ...ю гарана | № 283 (17406) | 1986 оной декабриин 7, воскресени | Сэн 3 мүн.

...БАН ...ЭЛ: *ажалай туршуулга хөөрэнэ*

...ЭН ЭТИГЭЛ ...АЛТАЙГААР

...най республикын фермэнүү... ...мэрилэгшэд үнеэн бүриһөө ...мһаа бага бэшээр һү һаахын ...үүд тэмсэжэ байна гээшэ. Энэ ...манай Хүрбын совхозой һү ...энүүдэй урда мүн лэ иимэ ...даа бэлэй. Үнгэрһэн арбан ...үнгөөр Могойн фермын кол... ...үүд үнеэн бүриһөө 2175 кило... ...аа. Тиихэдэ манай тээгдынхид ...мянганай дабаа дабаба.

...фермын коллектив өөһэд ...рысэдэг юм. Арбан хоёрдо... ...й түрүүшын үдэрһөө могойн... ...шангаар хүдэлжэ, урдаа та... ...рилгонуудые габшагайгаар ...фермын коллектив Агууехэ ...циалис революциин 70 жэ... ...ые нэрэтэй солотойгоор угта... ...циалис мүрысөөнэй эдэбхи ...табиһан байна. Тиигэжэ һү ...худалдаха ерэхэ жэлэй тү... ...ин 7 болотор дүүргэхэ гэһэн ...Фермын һаалишадай дунда ...рысөөнэй түрүү зэргэдэ ком... Любовь Ихиритова, Наталья ...үхэршэн Намжил Нимаев

...худэлдэг Ихиритова Даши... ...өөһэд хоорондоо мүрысэн, ...эн бүриһөө 2013, 2309 кило... ...эрһэн арбан нэгэ һара соо ...һарын 1-нэй байдалаар, Мо... ...һаалишад үнеэн бүриһөө ...м һү һаажа, жэлэй эхиндэ ...лис уялгаяа амжалтатайгаар ...

...ын совхозой һаалишад са... ...ог ехээр үйлэдбэрилэн, тэ... ...шанартайгаар гүрэндэ ту... ...даабаряа үшөө октябрь һа... ...айгаар дүүргээ һэн. Энэ хэ... Тээгдын фермынхидэйшье ...та бии гээшэ ааб даа. 8106 ...шанартай һүн тоһоной за... ...э. Энэмнай түсэбөөр хараа... ...ходоо 706 центнерээр дээ...

...унай һарануудта манай фер... ...үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэ... ...малаймнай бэлшээри урда ...э, ган гасуурта дайрагдажа ...Гэбэшье һү һаалияа нэгэшье ...ибди. Фермын бэрхэ һаали... ...ы, М. Горштейн, Д. Дабаева, ...болон бусад үндэр бүтээсэ... ...эжэ, зунай һарануудай хуга... ...алгаар үгтэһэн даабаринуу... ...айгаар дүүргэжэ, олоной эти... ...же харюулжа шадаба.

...һаалишад Фаягла Бариева, ...ва гэгшэд үе наһан соогоо ...үдэлжэ, баян дүй дүршэл... ...ай болонхой зон. Тэрэнээ за... ...болон малшадта заабол дам... ...гэжэ оролдодог. Өөрөө би ...үдэлнэб. Тэдэнтэй хамта зэр... ...зуураа, өөртөө туһатай оло... ...голжо, хэжэ һураа хүм гээд ...б.

...ай Тээгдын фермын һаали... ...бүриһөө 2017 килограмм һү ...Жэлэй эсэс болотор 2200— ...мда хүргэхэ гэһэн хүсэлдэ ...итэй шангаар хүдэлнэбди. ...соогоо үүсхэл гаргаһан Бэшүү... Бэшүүрэй совхозой, Сэлэнгын ...Марксын нэрэмжэтэ колхо... ...һаалишадай социалис уялга...нуудтай танилсаад байхадаа, үбэлэй һарануудта үнеэн бүриһөө 1200 килограммһаа бага бэшэ һү һааха гэһэн уялга абанхайбди. Һаалишадай үдэр бүриин үрэ дүнгүүд тэдэнэй өөһэдынь ажалһаа гадуур үхэршэдэй ажалһаа сэхэ дулдыданэ. Үнеэд гансашье зунай бэлшээриин үедэ бэшэ, мүн үбэлэйшье үедэ тэжээлээр бардам хүрэмөөр хангагдаагүй һаа, һаалишадай һанаһан соо һү үгэхэгүй бшуу. Тиимэһээ бидэ, үхэршэд абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө үнэн зүрхэнһөө оролдодог гээшэбди.

Манай Тээгдын фермэ дээрэ партийна бүлэг эмхидхэгдэнхэй юм. Тэрэниие би хүтэлбэрилдэгби. Бүлэгэй бүридэлдэ һаалишад Н. Г. Барышевцева, М. А. Горштейн, фермые даагша С. З. Закирова гэгшэд ородог. Мүн эндэмнай профсоюзай бүлэг болон депутадуудай пост байгуулагданхай. Ниитын эдэ эмхинүүд партийна бүлэгтэйгээ сугтаа фермынгээ коллективэй ажал хүдэлмэриие үндэр бүтээсэтэй, ашаг үрэ ехэтэй болгожо, үйлэдбэриин нөөсэнүүдые эдэбхитэйгээр хэрэглэхэ талаар горитойхон юумэ хэнэ.

Манай коллектив дотор ажалай журам эбдэһэн, даажа байһан хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандаһан ушар хэрэгүүд һүүлэй үедэ дайралдахаяа болёо.

Партийна бүлэг гансашье социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолхо, дайралдаһан дутуу дундануудые усадхаха, түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлхэ гэхэ мэтэ хэрэгүүдтэ анхаралаа хандуулна бэшэ, фермын коллективэй бүхы гэшүүдэй байра байдал һайжаруулха, мэргэжэлэй талаар бэлэдхэлыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ мүн лэ һаналаа табина. Имагтал партийна бүлэгэй гэшүүдэй эдэбхи, ажалай хүсөөр хамтын подряд манайда нэбтэрүүлэгдэжэ, үйлэдбэрииемнай гуримтай, журамтай болгожо, һаһан һүнэймнай шанарые һайжаруулһан байна.

Фермыемнай хүтэлбэрилэгшэ коммунист Соима Закиевна Закирова бригадирайнгаа тушаалта уялгые ханамжатайгаар дүүргэжэ, ниитын хүдэлмэридэ хамаг сүлөө сагаа зорюулдаг, олоной хэрэгэй түлөө үнэн сэдьхэлһээ оролдодог юм.

Тээмэндэ коллективэйнгээ хамтын суглаан дээрэ фермын ажал хүдэлмэри тухай үглөөнэй һаалиин һүүлээр хэлсэхэдээ, үнеэдэйнгээ үүлтэр һайжаруулха хэрэгтэ онсо анхарал табиха зуураа, һү ехээр үгэдэг малһаа абтаһан тугалнуудай хойноһоо һайн харууһалга эмхидхэхэ, үүлтэртэ хэрэгэй эхин — тоо бүридхэлые үндэр хэмжээндэ байлгаха гэһэн нэгэн һаналтай байһанаа мэдүүлээ һэмди.

Гадна, үбэлэй һарануудай туршада үхэр малаа тобир тарганаар харууһалжа, элбэг дэлбэгээр сагаан эдеэ үйлэдбэрилэн абаха социалис уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлхэ гээшэ манай гол зорилгомнай болоно.

Гэбэшье һаалишадай хүдэлмэри хүсэд һайнаар үшөөл оньһожоруулагдаагүй байһаар. Тэрээнһээ уламжалан, залуушуул фермэнүүдтэ хүдэлхэеэ үсөөнөөр ерэнэ. Тодхогдоһон оньһон түхеэрэлгэнүүднай һанаанда хүрэмөөр хүдэлнэгүй. Үбэлэй янгинама хүйтэнэй үедэ тэдэмнай хойно хойноһоо ажаллахаяа болишодог. Тиихэдэнь хамаг хүдэлмэреэ хара хүсөөрөө хэхэ баатай болонобди. Ондоо арга үгы ха юм даа.

Хурдадхалгын үе сагай хараа шугам юумые үнэн сэхэ руунь хэлэхэ гэһэн эрилтэ табина ха юм. Тиимэһээ һаалишад, малшад, үхэршэдэй байра байдал, ажаһуудал хангалгын асуудалнууд хүсэд һайнаар шиидхэгдэнэгүй гэжэ хэлэхэ байнаб. Энэ талаар совхозой хүтэлбэрилэгшэдтэ шанга эрилтэнүүдые табимаар гээд һанагшаб.

Арбан хоёрдохи табан жэлэй түрүүшын жэл үнгэрбэ шахуу. Гэбэшье урдамнай ехэ хүдэлмэри хүлеэнэ. Үүсхэл эдэбхиин ургажа байһанда, бэлиг шадабариин саашадааншье манай найдамтай түшэг тулгуури болохо байһандань этигэн найдаха зуураа, үйлэдбэреэ хурдадхалгын шанга эрилтэнүүдтэ хүрэмөөр ябуулха уялгатайбди.

В. ГОРШТЕЙН,
Хориин районой Хүрбын совхозой Тээгдын һү һаалиин фермын малшан.

Жэлэйнгээ түсэбүүдые амжалтатайгаар бэелүүлэе!

ҮНДЭР УЯЛГА АБТАА

1986—1987 онуудай малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ, үбэлэй һарануудта мал ажалай продукци үйлэдбэрилгые дээшэлүүлхэ талаар Бэшүүрэй районой Бэшүүрэй совхозой, Сэлэнгын районой Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой малшадай, мэргэжэлтэдэй республика дотороо гаргаһан үүсхэлыень Загарайн районой «Гигант» колхозой һаалишад һайшаан дэмжээд, энэ жэлэй малай үбэлжэлгын үедэ үндэр дүнгүүдые туйлаха дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаһан байха юм. Тус ажахын һү һаалиин мал ажалай хүдэлмэрилэгшэд үбэлэй һарануудта үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1100 килограмм һү һаахаар хараална. Иигэжэ тэдэнэр энэ хугасаа соо бүхыдөө 6600 центнер һү һаажа, тэрэнэйнгээ 5240 центнерыень гүрэндэ худалдахаар түсэблэнхэй. Һүнэй 85 процентнь нэгэдэхи сортоор тушаагдаха юм.

Энэ хэраа зорилгоёо тэдэнэр бэелүүлхэ дүүрэн арга боломжотой. Фермэ дээрэхи тэжээл бэлдүүлдэг цехынь мүнөө һаадгүйгөөр хүдэлгэгдэнэ. Ажалай журам һайжараа. Эндэхи һаалишад, үхэршэд, тугалшад үбэлэй һарануудта зооветеринарна һуралсалда хабаадуулагдана.

А. ТРОФИМОВА,
районой «Вперед» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

ХУБИТАНЬ ЕХЭ

Зэдын комбинадай Холтоһоной уурхайн горнягууд ажалай ехэ амжалтануудые туйлаба. Эдэнэр арбан хоёрдохи табан жэлэй түрүүшын жэлэй социалис уялгануудые болзорһоо урид дүүргээ. Бэдэрэлгын хүдэлмэринүүдэй участогай коллективэй хубита эндэ илангаяа ехэ. Юуб гэхэдэ, тус участогайхид жэлэйнгээ түсэбые ноябриин 17-до дүүргээ бшуу.

Бусадшье дүнгүүдээрээ уурхайн ажалшад үйлэдбэриингөө программые урагшатай бэелүүлнэ. Ашагта малтамал абаха түсэбөө 15 үдэрөөр уридшална.

Мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябадаг А. А. Москвитинай проходческо, А. В. Левшуковой сэбэрлэлгын бригаданууд эрхим ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

Н. ШАГДУРОВА.

СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ заһабарилгын-механическа цех локомотив-вагон заһабарилгын заводой түрүүшын цех юм. 4-дэхи разрядай токарь Мария Филатовна Рындина ажалдаа үндэр бүтээсэ туйлахаһаа гадна, залуу бэрхэ хүдэлмэришэдые һургадаг байна. Тэрэ 1967 ондо Улаан-Үдын 2-дохи ГПТУ дүүргээд, эндэ хүдэлнэ. Мария Филатовна КПСС-эй гэшүүн, цехэйнгээ партбюрогой гэшүүн, арадай депутадуудай Железнодорожно районно Соведэй депутат юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: М. Ф. Рындина (дундань) 2-дохи ГПТУ-гай һурагшад Люда Хэрбухонова, Анна Папаева гэгшэдтэ зүбшэл заабари үгэжэ байна.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

СЕМИНАР ТҮГЭСЭБЭ

Хоёрдохи үдэртэнь КПСС-эй горкомуудай, райкомуудай нэгэдэхи секретарьнарай семинарта хабаадагшад Ленинэй орденто Борьёогой совхоздо ошобо. Тэндэ Социалис Ажалай Герой, СССР-эй Гүрэнэй шангай лауреат, суута хонишон Г. Л. Рабдаевай отарые үзэһэн байна. Гадна 2400 тулгын харууһалагдадаг хониной комплекс болон бусад хониной бригаданудта ошожо хараба.

Үдын һүүлдэ семинарта хабаадагшад республика соо хонин ажалай хүгжэлтын саашанхи замууд тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ. Эндэ Борьёогой совхозой директор М. А. Спасов, биологиин эрдэмэй кандидат, Буряадай НИИСХ-эй эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшэ Ю. М. Нагаев, Буряадай хүдөө ажахын институдай хони үсхэбэрилгын кафедрые даагша доцент К. Д. Миронов, КПСС-эй Баргажанай райкомой нэгэдэхи секретарь В. Б. Базаров гэгшэд зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалаар үгэ хэлэбэ. Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Б. Саганов дэлгэрэнгы тобшолол хэһэн байна.

Мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ худалдаха талаар гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын хэр зэргэ байһан тухай Буряадай АССР-эй Госагропромой түрүүлэгшэ А. И. Плотников мэдээсэл хээ.

КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат, партиин обкомой нэгэдэхи секретарь А. М. Беляков хоёр үдэр соо үргэлжэлһэн семинарай дүнгүүдые шэнжэлэн харуулжа, КПСС-эй Зэдын райкомдо, райсоведэй гүйсэдкомдо, семинарта хабаадагшадай ошоһон совхозуудай болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ, партийна организацинуудта һайн һайханиие хүргэбэ, саашадаа амжалтануудые туйлахыень хүсэбэ.

КПСС-эй обкомой секретарьнар К. А. Албашеев, К. К. Шомоев, партиин обкомой таһагуудые даагшанар А. А. Молитвин, В. М. Горлов, республикын Госагропромой түрүүлэгшэ А. И. Плотников, Буряадай АССР-эй Госагропромой түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшонор министрнүүд Н. Н. Найданов, В. М. Пуховской, Буркоопсоюзай түрүүлэгшэ В. Е. Тугутов гэгшэд семинарай хүдэлмэридэ хабаадалсаа.

...АНАР — АШАГ ҮРЫН АРГА НҮХЭСЭЛ

...ЁР ПРЕДПРИЯТИДА ...БТЭРҮҮЛЭГДЭХЭНЬ

...АШИНА», АВИАЦИОННО ЗАВОДУУДТА ГҮ... ...АН АБАЛГЫН ГУРИМ НЭБТЭРҮҮЛХЫН УРДА ...ХЭЛ ЯБУУЛАГДАНА).

...аруулгын асуудал хадаа КПСС-эй XXVII съезд ...й табан жэлэй политическэ зорилгонуудай зэр... ...ан байна. Продукциин шанарые шалгагшадые ...дай хүтэлбэрилэгшэдэй мэдэлһээ гаргаха ту... ...ик болоһоор үнинэй. Гэбэшье олониитын эгээл ...урдадхалгын үе сагта бэелүүлэгдэжэ эхилбэ ха

...оскадзорой лабораториин ахалагша инженер ...атай хөөрэлдэжэ, гүрэнэй тушаан абалгын гу... ...ерэжэ үгэхыень гуйбабди.

...машина, при... ...ин зүйлнүүдые ...ятинуудта энэ ...рүүлэн нэбтэ... Манай респуб... ...элэй эхинһээ ...ы, авиационно ...гурим хэрэг... Мүнөө бэлэд... ...ектромашина» ...рилэн гарга... ...укци — двига... ...й үргэн хэрэг... ...ин шэнэ гури... ...дaха юм. Ха... ...заводто гансал ...эрэглэлэй эд ...цехтэ энэ гу... ...эхэ. Ушарынь ...риин предпри... ...эн гаргадаг ...нанууудай 52 ...заводто бүтээг... ...о А. С. Ша...

Мүнөө тус предприятинуудта гүрэнэй тушаан абалгын бүлэгүүд эмхидхэгдэнэ. «Электромашина» заводто анхан ахамад инженерэй орлогшоор хүдэлдэг байһан А. В. Кошелев, авиационно заводто конструкторска таһагай начальнигаар ажаллажа байһан С. В. Кирпичев гэгшэд тус бүлэгүүдые хүтэлбэрилхөөр томилогдонхой.

— Иигэжэ шэлэн абалга ямар үндэһэтэйб? — гэһэн асуудал табибабди.

— Тус предприятинуудта урдань хүдэлжэ байһан хүнүүдые иимэ тушаалнуудта табихань хайшаа юм гэһэн һэжэг түрэжэ магад. Үнэн дээрээ, эдэмнай Госстандартын хүдэлмэрилэгшэд болоходоо, заводой хүтэлбэрилэгшэдэй мэдэлһээ гаргагдаха байна гээшэ. Хоёрдохёор, үйлэдбэреэ жэнхэдгүй мэдэдэг, голодоһоной гараа һаань, шалтагаанииень саг дары элирүүлхэ аргатай. Мэргэжэлэйнгээ талаар болбосоронги, политическэ хурса мэдэрэлтэй, харюусалгатай хүнүүдые томилхо гэһэн эрилтэ табигдаһан байгаа. Гурбадахяар, коллективэйхидтэшье таарамжатай. Эгээл хүндэтэй хүнүүд томилогдоно бшуу. Хажуу тээһээ табигдаһан хүндэ орходоо найдабаринь, хандалганшье ондоо байха ха юм, — гэһэн үнэншэмэ тодо харюу үгтөө һэн.

Орон доторнай шэнэ гурим нэбтэрүүлгын урда тээ бэлэдхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулагдана. Үнгэрһэн сентябрь һараһаа эхилээд 30 мянган шахуу мэргэжэлтэд гүрэнэй тушаан абалгын түлөөлэгшэд болоо. Үйлэдбэридэ голодоһо гаргахагүйн, иимэ үзэгдэлнүүдтэ хаалта табихын, һэргылхын түлөө тэмсэхэ сэхэ уялгатайбди гээд тэдэнэр ойлгонхой. Тиимын тула ажалай эмхидхэл, үйлэдбэриин технологи нарижуулан һайжаруулха, нормативно-техническэ документацияа Госстандартнуудай эрилтын хэмжээндэ хүргэхэ, хэмжэлгын ба туршалгын приборнуудые үргэнөөр хэрэглэхэ хэрэгтэй. Хүдэлгэгдэжэ байгаа оньһон техникын хуушарһан һаань, шэнээр һэлгэхэ, зэр зэмсэгүүдээр хангалгые һайжаруулха асуудал мүн лэ түрүүшын ээлжээндэ табигдаха ёһотой. «Электромашина» заводой стандартизациин бюрогой начальник А. М. Перяшинатай хөөрэлдэхэдэмнай, иигэжэ хэлэбэ:

— Бэлэдхэл эршэмтэйгээр ябуулагдана. Оройдоол һарын хугасаа үлэбэ ха юм. Манай бюрогойхид гол түлэб конструкторска, технологическа документацияа шэнээр хаража үзөөд, бүри тодорхой болгоно. Харин нормативно-техническэ документацимнай ямаршье сагта һайнаар ябуулагдадаг байгаа. Техническэ шалгалтын таһагай урданайхиһаа һайнаар хүдэлхын тула хэмжээнүүдые абанабди.

Энэ талаар ойлгууламжын хүдэлмэри ехэ сэнтэй. Гансашье хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд урдаа табигдаһан шанга зорилго тухай хөөрэлдөөд байха бэшэ, харин коллективэй гэшүүн бүхэн гүрэн түрын удха шанартай, харюусалгата хэрэгтэ хабаадуулагдаһанаа мэдэрхэ, энэмнай саг зуурын хэмжээн бэшэ, харин саг үргэлжэдөө тогтонижохо ёһо гурим гэжэ ойлгохо ёһотой. «Электромашина» заводой цех бүхэндэ хүдэлмэришэдэй хабаадалгатай суглаанууд үнгэргэгдэжэ, энэ гуримые нэбтэрүүлгэ бүримүһэн һайшаагдаһан. дэмжэгдэһэн байна. Тиихэдээ олон тоото асуудалнууд заводой хүтэлбэрилэгшэдтэ, гүрэнэй тушаан абалгын түлөөлэгшэдтэ табигдаһан байна. Заримыень дурдая.

Асуудал: Техническэ шалгалтын таһаг гүрэнэй тушаан абалгын гурим хоёрнай бэе бэеэ дабтаһан үзэгдэлнүүд бэшэ гү?

Харюу: Үгы. Бэе бэеэ дабтаһан бэшэ, харин шалгалта нэгэ мүһэн үнгэргэгдэдэг байха. Тиихэдээ нэгэниинь нүгөөдэдөө дүнгэлтэ, нэмэлтэ боложо үгэхэ жэшээтэй. Энэмнай хоёр дабхар шалгалта бэшэ, харин тад ондоо шэнэ гурим мүн.

Асуудал: Гэбэшье өөрын онсо илгаатай байха гү?

Харюу: Гүрэнэй тушаан абалгын түлөөлэгшэд үйлэдбэриин байдалда бодото сэгнэлтэ үгэжэ шадахаһаа, шанартай продукци гаргахада һаад түбэг ушаруулдаг үзэгдэлнүүдые зайсуулхаһаа гадна, голодоһо гаргалгые уридшалан һэргылхээр хүдэлмэри ябуулха зэргэтэй.

Асуудал: Техническэ шалгалтын таһагуудтай эдэнэр ямар харилсаатай байхаб?

Харюу: Шэнэ органуудаай ОТК-гай албануудые бэхижүүлхын, эдэбхижүүлхын тула оролдохо ёһотой.

Асуудал: Иимэ гурим манай, мүн авиационно заводто нэбтэрүүлэгдээд лэ, бусад предприятинуудта ямаршье хубилалта болохогүй гү?

Харюу: Шанар һайжаруулхын түлөө тэмсэл хаа хаанагүй эршэтэй болохо жэшээтэй. Харууһагүй предприятинууд гэжэ байхагүй.

Асуудал: Арадай үргэн хэрэглэлэй эд бараа гаргадаг цехэйхидтэ гол үйлэдбэриинхидтэл өөрэгүй шанга эрилтэ табигдаха гү?

Харюу: Тус цехые хамһабариин цех гэжэ тоолодог хаһамнай үнгэрөө. Хурдадхалгын үе саг хүн зоной һуудал байдалые һайжаруулгые түрүүшын ээлжээнэй зорилгонуудай нэгэн гэжэ тодорхойлоо бшуу. Тус цехэйхидтэ эрилтэнь өөрэгүй адлихан байха.

Асуудал: Шэнэ үүсхэлэй гол зорилгонь продукциин шанарые эрид һайжаруулга гэжэ ойлгообди...

Харюу: Тиимэ. Бүри үргэнөөр, бүри гүнзэгы тодоор хэлэбэл, продукциин техническэ хэмжээе нилээд дээшэлүүлхэ гэһэн удхатай.

Иигэжэ экономикын хүгжэлтэдэ шиидхэхы удха шанартай шанга хэмжээн абтажа, шэнэ гурим нэбтэрүүлгын урда тээхи бэлэдхэл хоёр предприятидамнай хойшолуулалтагүй ябуулагдажа байна.

Г. ДАШЕЕВА,
манай корр.

ТАСС ШЭНЭ ҺОНИН

ТЕАТР БА МҮНӨӨНЭЙ ҮЕ САГ

СССР-эй Театральна бүлгэмүүдэй холбооной эмхидхэн байгуулгын съезд декабриин 5-да Москвада, Кремлиин Ехэ ордон соо нээгдэбэ.

Нүхэд М. С. Горбачев, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, А. А. Громыко, Л. Н. Зайков, Е. К. Лигачев, Н. И. Рыжков, М. С. Соломенцев, Э. А. Шеварднадзе, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Б. Н. Ельцин, С. Л. Соколов, Н. В. Талызин, А. П. Бирюкова, А. Ф. Добрынин, М. В. Зимянин, В. П. Никонов, Г. П. Разумовский, А. Н. Яковлев, И. В. Капитонов гэгшэдые делегадууд болон айлшад альга ташалгаар угтаба.

Театральна искусствын элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшад, партийна, совет, ниитын эмхинүүдэй, ажалша коллективүүдэй түлөөлэгшэд президиумдэ һууба, гадаадын айлшад байлсаа.

«Театр ба революционно хубилалтануудай үе сагай общество» гэһэн элидхэл СССР-эй Театральна бүлгэмүүдэй холбооной эмхидхэлэй комитедэй түрүүлэгшэ СССР-эй арадай артист К. Ю. Лавров хэбэ. Арадай эдэбхи үүсхэлэй бадаржа, ажал хэрэгэй талаар олон тоото шиидхэбэринүүдэй баталан абтажа байһан дэмбэрэлтэй, үрэ түгэс сагта съезд үнгэрнэ гээд тэрэ тэмдэглэбэ. Түүхэтэ хүгжэлтынгөө шэнэ шатада бүхы талаар гарахые бүхы арад зониие партимнай уряалаа. Театр гээшые өөрсэ янзын лаборатори гэжэ тооложо болохо. Тэндэ ниитын элдэб байгууламжанууд шалгагдадаг, манай үеын хүнэй арюун зүб ябадал шэнжэлэгдэдэг.

Манай үндэһэн театральна соёл болбосоролнуудай олон талатай ба элдэб янзын байбашье һаань, театрай гол асуудалнуудые сугтаа, бүхэсоюзна хэмжээгээр шиидхэхэ хэрэгтэй, ороной урагшаа ябажа байгаа ниитэ хүгжэлтын хажуу талада тэрэ байжа шадахагүй гээд элидхэл тушаа үгэ хэлэһэн хүнүүд онсолон тэмдэглэбэ.

Декабриин 6-да съезд хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлээ.

(ТАСС).

ТҮБИ ДЭЛХЭЙН ХУБИ ЗАЯАНАЙ ТҮЛӨӨ ХАРЮУСАЛГА

Уласхоорондын хамтаралай амгалан тайбан хүгжэхын тула бодомжотой шиидхэбэринүүдые эдэбхитэйгээр бэдэрхэ, политическэ шэнэ бодомжо, түби дэлхэйн хуби заяанай түлөө харюусалга хүн бүхэндэ эдэбхитэйгээр түхөөн баталха. Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай хэблэлэй теоретическэ болон политическэ органуудай редакторнуудай декабриин 3-һаа 5 болотор Москвада үнгэрһэн уулзалга эдэ бодолнуудаар нэбтэрэнхэй байба. Мүнөө үеын теоретическэ болон политическэ шэнэ асуудалнуудые дэлхэйн социализмын хүгжэлтын асуудалнуудые, коммунис хүдэлмэришэнэй, национально-сүлөөрэлгын, дайн дажар буруушаалгын олониитын демократическа хүдэлөөнүүдтэ боложо байһан үйлэ хэрэгүүдые уулзалгада хабаадагшад зүбшэн хэлсэһэн байна.

Гушан юһэн национальна орган, араб оронуудай коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай орган «Ан-нахдж» («Зам»), «Эб найрамдалай ба социализмын асуудалнууд» гэһэн теоретическэ ба мэдээсэлэй журнал — аха дүү партинуудай хамтын хоёр журнал уулзалгада түлөөлэгдөө. Уулзалгын эхиндэ «Эб найрамдалай ба социализмын асуудалнууд» гэжэ журнал 69 партиие түлөөлһэн аад, харин дүүрэхэ тээшэнь 70 партиие түлөөлдэг болоо. Тус журнал Корейн Ажалша партиин трибуна болгогдоо.

Дэлхэйн мүнөөнэй хүгжэлтэдэ айхабтар гүнзэгы ехэ хубилалтанууд болоно, тиимэһээ тэдээн тушаа бодомжолжо үзэхэ, тэрэнэй бүхы эрхэ нүхэсэлнүүдые комплексноор шэнжэлхэ хэрэгтэй гээд КПСС-эй XXVII съезд дээрэ тэмдэглэгдэһэн байна. Термоядерна дайнай аюул арадуудай һанаа сэдьхэлые айхабтар ехээр зобооно. Ямар нэгэн ангиин аша туһатай сасуулхада, ниитын хүгжэлтын аша туһа, ниитэ хүн түрэлтэнэй баялиг үлүү дээрэ тоологдохо ёһотой гэһэн ленинскэ бодол онсо шухала боложо байнхай. Бодото замуудые зааха, хүгжэлтые аршалан хамгаалха гол зорилгоёо туйлахын түлөө үдэр бүри тэмсэхэ гээшэ партийна хэблэлэй органуудай гол үүргэ болоно.

Түби дэлхэйн түрүү үзэлтэй бүхы хүсэнүүдэй гол шэглэлнүүдээр хэдэг ябуулгануудай программа гурбан үдэрэй туршада үнэн сэхээр зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Һанал бодолоо сэхэ андалдалгын, нүхэд ёһоной үгэ буляалдаанай оршон байдалда үнгэрһэн коммунис хэблэлэй түлөөлэгшэдэй энэ хуралдаан дээрэ мүнөөнэй дэлхэй нэгэн бүхэлөөр хаража үзэгдөө.

Түгэсхэлэй үдэр КПСС-эй ЦК-гай секретарь А. Н. Яковлев уулзалгада хабаадагшадай урда үгэ хэлээ. Коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай хэблэлэй түлөөлэгшэдэй асуудалнуудта тэрэ харюусаһан байна.

Москвагай «түхэреэн столдо» хабаадагшад ТАСС-ай корреспондентнүүдтэ богони интервью үгэһэн байна.

С. Вроньский, ПОРП-ын ЦК-гай «Нове дроги» («Шэнэ замууд») гэжэ теоретическэ болон политическэ журналай ахамад редактор: Москвагай хуралдаан болбол, теориие болон бодото байдалые сүм нэгэдүүлхэ эсэсэй зорилготой манай хүдэлмэриин шэнэ шатын эхин болобо. Тиин хабаадагша бүхэнэй энэ уулзалгада өөрынгөө дүй дүршэлые, өөһэдынгөө партинуудай ябуулдаг тэмсэлэй дүй дүршэлые абажа ерээшье һаань, энэ уулзалга «нэмэлтэнүүдэй дүн» миин болоо бэшэ, харин элдэб оронуудта олон түмэн хүнүүдые социализмын гол зорилгонуудтай бүри дүтэ болгодог урагшаа ябажа байгаа дэбжэлтые эли тодоор харуулаа гээшэ. Эб найрамдалда зоримгой алхамуудай ашаар, социалис оронуудта эхилһэн социально-экономическа гүнзэгын шэнэдхэн хубилгалгын ашаар социализмын дура татама хүсэн улам ехэ болоно.

А. Ворку, Эфиопиин Хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гай үзэл сурталай таһагай орган — «Мескерем» («Сентябрь») журналай уласхоорондын таһагые даагша: Москвадахи редакторнуудай уулзалга нэн түрүүн юугээрээ туһатай байгааб гэбэл, коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдтэ һанал бодолоо андалдаха, социализм байгуулгын баян дүй дүршэлтэй танилсаха, манай хүдэлөөнэй туйлай шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ, хархис, империалис идхалгатай хайшан гээд ашаг үрэтэйгөөр тэмсэхэ тушаа бодожо үзэхэ арга олгоо гээшэ. "Манай «түхэреэн стол» эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй зэргэнүүдые жагсааха хэрэгтэ ехэ хубитаяа оруулха гэжэ би үшөө дахин этигэнэб.

И. Нергүнд, Даниин Компартиин ЦК-гай гүйсэдкомой болон секретариадай гэшүүн, «Тиден» (Үе саг») гэжэ теоретическэ журналай харюусалгата редактор: Бидэ коммунистнууд, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэд ходо сугларжа, шиидхэгдэхээр болоһон асуудалнуудые хамтаараа шиидхэхыемнай үе саг эринэ. Энэ талаар Москвадахи уулзалгын удха шанарые сэгнэхэнь хэсүү. Бидэ бодото социализмын туйлалтануудтай танилсаабди, манай совет нүхэдэй шиидхэдэг асуудалнуудые хүсэд дүүрэнээр мэдэжэ абаабди. Социалис оронуудай хэблэлэй түлөөлэгшэдэй, мүн тэрэшэлэн капиталис бодото байдалай хүнгэн бэшэ эрхэ байдалда хүдэлдэг хүнүүдэй хэлэһэн үгэнүүд адли һонин, туһатай байгаа. Амгалан тайбан байдал сахин хамгаалха тухай анхарал оролдолго тэдэниие нэгэдүүлнэ. Энэмнай болбол, түби дэлхэйн түрүү үзэлтэй бүхы хүсэнүүдэй ябуулгануудые батадхадаг гол зүйл болоно.

(ТАСС).

АШАГ ҮРЭТЭ АЖАЛАЙ, ЭЛҮҮР ЭНХЭ БАЙДАЛАЙ ТҮЛӨӨ

«Ашаг үрэтэ ажалай, элүүр энхэ байдалай түлөө» гэһэн уряа доро хүдэлмэришэн ба хүдөөгэй корреспондентнүүдэй, Элүүр энхэ байдалай түлөө тэмсэхэ бүлгэмэй эдэбхитэдэй рейд арбан һара соо бүхы орон доторнай үнгэргэгдэжэ байнхай. 350 мянга гаран хүн рейддэ хабаадана. Архидалгые ба алкоголизмые үндэһөөрнь усадхахын, ажалшадай хүдэлхэдэ, амархада, сүлөө сагаа үнгэргэхэдэ таарамжатай эрхэ нүхэсэл байгуулхын түлөө тэмсэлдэ тэдэнэр ехэ хубитаяа оруулна.

СССР-эй Журналистнуудай холбоон ба Элүүр энхэ байдалай түлөө тэмсэхэ бүхэсоюзна һайн дуранай бүлгэм рейдын уридшалһан дүнгүүдые 1987 оной эхээр гаргаха юм. Эгээл эдэбхитэй хабаадагшад Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаха, харин эрхимүүдэй эрхим арбан хүндэ Байгал-Амарай түмэр зам ошохо зохёохы командировко эмхидхэгдэхэ юм.

Бүхэсоюзна рейдын хоёрдохи шата ерэхэ жэлэй январьһаа эхилхэ. Рейдын материалнуудай үзүүлдэг үрэ нүлөөндэ, рейдын эхээр элирүүлэгдэһэн дутуу дунданудай хэр заһагдажа, олониитын зүгһөө ороһон ажаглалтанууд болон дурадхалнуудай хэр бэелүүлэгдэжэ байһые шалгалгада онсо анхаралаа хандуулха шухала.

Рейдын эсэсэй дүнгүүд 1987 оной декабрьда согсологдохо.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ДҮНГҮҮДЫЕНЬ ХАРАЖА ҮЗӨӨД БАЙХАДА...

Районой партийна булэгүүдтэ, партийна эхин ба цехэй организацинуудта тоосоото-һунгалтын суглаанууд болоно дүүрэбэ. Эдэ суглаанууд аһала эмхитэйгээр, коммунистнуудай үргэн хабаадалгатайгаар болоһон байна. 29 эхин, 5 цехэй организацинуудай, партийна 74 булэгэй бүридэлдэ ородог коммунистнуудай 96,9 процентнь суглаанда ерээ. Суглаануудта хабаадагшад тэдэнэй хүдэлмэридэ ехэ эдэбхитэйгээр хандажа гэжэ тэмдэглэмээр. Дурбэн коммунист бүхэнэй гурбаниинь суглаан дээрэ үгэ хэлээ, өөһэдынгөө һанал бодолые элирхэйлээн, партийна булэгэй ба организациин болон булэгэй хүдэлмэридэ зохихо сэгнэлтэ үгэһэн байна.

КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар партиин найруулһан шэнэдхэн хубилгалгын, хурдадхалгын шиидхэхэ асуудалнууд, ажалша коллективүүдтэ ямар хүдэлмэри ябуулагдажа байһан тухай горитой хөөрэлдөөн болоо. Энэ асуудал эхэ хэрэгтэй... Гэхэ зуура олонхи партийна организацинууд, партийна булэгүүдэй хүдэлмэри хубилгаанай гүнзэгыгөөр ...

Районой ажахынуудта партиина 74 булэг эмхидхэгдэнхэй гэжэ дээрэ хэлээ һэмди. Тэдэнэй 19-ниинь МТФ дээрэ, 18-ниинь тракторно-таряан ажалай бригадануудта. Хүдөө ажахын

эдэ шиидхэхы участогууд дээгүүрхэн булэгүүд коллективэйнгээ дунда эмхидхэлэй болон политическэ ехэ хүдэлмэри ябуулха уялгатай. Тэдэнэй хүдэлмэриин дүршэлые сого-

лон хараад байхада, шэдэмэраар хүдэлдэг булэгтэй газарта коллективэйнь байдал эли бодо һайн байдаг. «Мир» колхозой Галбын, Тэльска, Харбянгүүдэй совхозой Харбянгүүдэй ба Нүгын, Селаней сельхозой Түбэй, Охор-Шибэрэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Намаржавай һү һаалиин фермэнүүдэй малшад ...

элидхэл тушаа олон коммунистнууд үгэ хэлээ. Тэдэ үгэнүүдэй олонхиинь удха урданайхида орходоо һураггүй гүнзэгыреө, хүдэлмэриин онол аргые, дүршэлые саашадаа пар-

оруулагдаа. Тэдээн соо КПСС-эй райкомдо, районой совет болон ажахы организацинуудта ехэ хабаатай зүйлнүүд олон. ...

«КПСС-эй XXVII съездын, КПСС-эй ЦК-гай июнини (1986 он) Пленумэй эрилтэнүүдэй ...

Жэшээнь, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Л. Г. Данзанов партийна болон албанайнгаа харюусалгата уялганууд ямараар дүүргэжэ байһан тухайгаа партийна органи-

һэн. Саашадаа иимэ уулзалга болон хөөрэлдөө эмхидхэлгын дүршэлые нарижуулха, саг үргэлжын хэрэг болгохо шухала байһаниинь элирнэ.

Хөөрэлдөө үнгэргэлгын ашаг

туһатай байһые бэрхэтэнһан нэгэ жэшээ дурдалтай юм. «Мир» колхоз социально-экономическа хүгжэлтын талаар горитой гэгээдэрэ ороод байгаа. ...

мүнөө онсо хандуулагдана. Тиигэхэ ёһотойшьебди.

Н. ПЕТУХОВ,
КПСС-эй Түнхэнэй райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша.

МАРКСИСТСКО—ЛЕНИНСКЭ ҺУРАЛСАЛ

ШАГНАГШАД ДУРАДХАЛНУУДЫЕ ОРУУЛНА

Эхилээд байһан һуралсалай жэлдэ районой пропагандистнуудай урда харюусалгатай зорилгонууд табигданхай. Арбан хоёрдохи табан жэлэй районой социально-экономическа хүгжэлтэдэ үндэһэн хубилалтануудые табан жэл болохо ёһотой. Промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 34,9 процентээр ургаха. Социальна ехэ программа хараалагданхай.

Техническэ дэбжэлтэ хангалга, бии байгаа предприятинуудые һэльбэн шэнэдхэлгэ болон шэнээр зэбсэгжүүлгэ гол зорилго болоно. Эрдэм-техникын дэбжэлтые хурдадхаха талаар авиационно заводой үүсхэл район дотор дэлгэрээ.

КПСС-эй ЦК-гай һайшааһан Ленинградска областной партийна организациин үүсхэлые дэмжэн, локомотив-вагон заһабарилгын заводой болон прибор бүтээлгын үйлэдбэриин нэгэдэлэй коллективүүд хоёр халаанай хүдэлмэридэ ороһоной ашаар бүтээсэ ехэтэй эрхим түрүү түхеэрэлгэнүүдые түгэс ашаглаха гэһэн шиидхэбэри абаа.

Партиин XXVII съездын материалнууд эрхим предприятинуудай дүй дүршэлтэй холбоотойгоор, гүнзэгыгөөр шудалагдаха ёһотой. Арбан хоёрдохи табан жэлдэ хараалагдаһан тусхай зорилготой программануудые бэелүүлхэ, хоёр халаанай хүдэлмэриин гуримда орохо талаар түрүү предприятинуудай дүй дүршэлые дэлгэрүүлхэ ябадалнуудые түйлаха гэшэ коллективэй хэрэгүүдтэ пропагандистнуудай оруулха бодото хубитань болохо.

«1986—1987 онуудай һуралсалай жэлдэ ажалшадай политическэ болон экономическа һуралсалые эмхидхэхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолой ёһоор, районой партийна организацинууд һургуулинуудые бүридүүлгэдэ зохёохы ёһоор хандаа. Коммунистнуудай, ажалшадай хүсэлэй, дурадхалай ёһоор «Сугтаа хүдэлмэридэ — сугтаа һуранабди» гэһэн гуримаар — комплексно һургуулинууд, бригадануудай үндэһэ һуури дээрэ — коммунис ажалай һургуулинууд байгуулагдаа юм.

1986—1987 онуудай һуралсалай жэлдэ район дотор 300 партийна, 122 комсомолой, 628 экономическа һургуули байгуулагдаа. КПСС-эй райкомой пропаганда болон агитациин таһаг методсоведтэй хамта олонхи пропагандистнуудтай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэһэн, һуралсалай жэлэй туршада 21 пропагандистын аттестаци үнгэргэхэ гэжэ хараалһан байна. Түрүүшын хэшээлнүүдые КПСС-эй райкомой харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, методсоведэй гэшүүд, мүн Буряадай хүдөө ажахын институдай болон нэгэдэхи педучилищиин ниитын эрдэм заадаг багшанар шалгаа.

Түрүүшын хэшээлнүүлэй үедэ шагнагшад, пропагандистнуудай зүгһөө олон дурадхалнууд ороһон байна. Ажалай эмхидхэл, түлбэри һайжаруулха, түсэблэлгэдэ ушардаг дутуу дунданууды усадхаха, марксистско-ленинскэ һуралсалые нарижуулха болон шэнэлэн хубилгаха талаар 120 гаран дурадхал имагтал ноябриин 1 болотор ороо.

Жэшээнь, прибор бүтээлгын үйлэдбэриин нэгэдэлэй коммунист А. С. Степановай бригада Агууехэ Октябриин 70 жэлэй ой болотор табан жэлэй хоёр жэлэй түсэбые дүүргэхэ гэжэ шиидээ. Энэл предприятиин марксизм-ленинизмын үндэһэ һууриин һургуулиин шагнагша, коммунист А. К. Кушнарев хубиингаа табан жэлэй түсэбые 4 жэл 3 һара соо дүүргэхэ уялга абаа.

Комсомолой һуралсалай пропагандист А. С. Мамонцев марксистско-ленинскэ теори шудалгын тулоо комсомольшуудай харюусалгые дээшэлүүлхэ зорилготойгоор зарим цехүүдтэ, шагнагшадай бүридэлдэ комсомольшуудые ... дурадхал оруулаа.

...

Политическэ болон экономическэ һуралсалые нарижуулхэ, һайжаруулхэ талаар олон дурадхалнуудые авиационно заводой пропагандистнууд оруулаа. Жэшээнь, ... шэлнүүдтэ хэрэглэгдэхэ материалнууд «Политическое образование» журналда ... дэжэ гарана гэһэн шүүмжэ хэгдээ. Практическа ... нүүдые үнгэргэхэ, рефератуудые бэшэхэ темэнүүд ... мүртэй дурадхагданагүй ... налые һарадаа хоёр дахин ... гажа, пропагандистнуудта ... һаламжа болгон, үгтэһэн ... риалнуудые бүри ... болгохо гэжэ дурадхагдаа.

Пропагандистнуудта ... схэтэйгээр, наринаар ... тухай үнинэй пропаганда... Н. И. Медведев хэлээ. ... гандистнуудта бэлэдхэл... лон бэез даагаад һуралсал... дээшэлүүлхын тула һарада ... гэ үдэрэй хугасаада ... сүлөөлхэ гэжэ тэрэ дура...

Залуу коммунистнууд... гуулиие нэгэ жэлэй ... гэһэн дурадхал ороо. ... гэхэдэ, залуу коммунис... эхин организацинууд... һалгаажа болохогүй ...

Түмэр замай отделенинэй больницын пропагандист ... СССР-эй болон манай ... публикын Элүүрые ... гын министерствэнүүд ... шанга эрилтэ табяа, ... ческэ һуралсалай прог... медицинскэ эмхи ... дай хүдэлмэриин онсо... нүүдтэй зохилдуулха ... той методсовет Элүүрые ... гаалгын министерствэ... дэ байгуулагданагүй. ... дэ тааруулха мүнөө... методическа материал... үгы. Коллективэй ажал... гые министерствын ... байдалтай сасуулха ... оперативна мэдээсэл... дохогүй. Шудалагдадаг ... рамманууды хараалһан ... һуралсалай материал... дэлдэ оруулжа, эшэ... түрүү онол арганууд ... методическа хүүдэ... гаргахые тус больни... пагандистнууд ехэтэ г...

Дурадхалнууд орожо...

ШИИДХЭХЫ НҮЛӨӨ

Гусиноозерскын ГРЭС-эй барилгын управлениин нэмэл партийна суглаан дээрэ үзэл сурталай, политическэ-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайжаруулха тухай үнэн сэхэ, аша туһатай хөөрэлдөөн болоо. Энэ асуудалһаа ехэ юумэн дулдыдаха байна. Тиимэһээ үгэ хэлэһэн коммунистнууд бүхы ябуулһан хүдэлмэриеэ шүүмжэлхы ёһоор хараһан байна. Энэ суглаан дээрэ партийна организациин секретарь В. Ц. Раднаев элидхэл хээ. Партком болон бүхы коммунистнууд энэ асуудалаар барилгашадые үндэр бүтээсэтэ ажалда элсүүлжэ, партиин хараалһан хараа шугамые зүбөөр ойлгуулжа, тэрэниие хүн бүхэнэй бэелүүлхэ хэрэг болгохо гэжэ оролдоно. Тэдэнэй эгээл дүтын зорилго гэхэдэ, 1987 ондо табадахи энергоблогые ашаглалгада тушаалга болоно.

Шэнэдхэн хубилгалгын үедэ бии болоһон жэшээнүүд дээрэ элидхэлшэ тогтобо. Хүдэлмэришэдэй харюусалга эрид дээшэлээ. Энэ хадаа хүнүүдэй оюун бодолой хубилжа байһые гэршэлнэ. Эдэ бүгэдэ һайн үрэ дүнгүүдые түйлаха хэрэгтэ ехэтэ нүлөөлөө. Жэшээнь, КПСС-эй гэшүүндэ кандидат Г. Е. Мирзаевай хүтэлбэрилдэг дүрбэдэхи автобазын коллектив ашаа зөөхэ байгша онойнгоо түсэб дүүргэһэн тухайгаа элидхэбэ. Мүнөө үедэ тэдэнэр бүхыдөө 250 мянган тонно ашаа түсэбһөө гадуур зөөгөөд байна. Тиихэдэ «Востокэнергомонтаж» управлениин коллектив баһал муу бэшээр ажаллажа байнхай. Тэдэнэр үнгэрһэн арбан һарынгаа түсэбые 105 процент дүүргэжэ, ажалай бүтээсые 4,8 процент бэелүүлбэ.

Хүн бүхэн өөрынгөө ажаллажа байһан газарта бүхы хүсэ шадалаа үгэжэ, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха зэргэтэй гэһэн съездын эрилтын ёһоор хараха болоо һаа, бүхы хүдэлмэриеэ эрхим шанартайгаар дүүргэдэг коллективүүд, хүдэлмэришэд баһал бии гээшэ. В. И. Вдовиной хүтэлбэрилдэг участогай коллективэй хүн бүхэнэй ажалай бүтээсэ абажа хараха болоо һаа, түсэбөөр хараалагдаһанһаа нилээд ехэ байна. В. И. Иванов, В. Н. Самсонов, В. Н. Лагунов болон бусад барилгашадай бригаданууд һайнаар хүдэлнэ.

Үзэл сурталай хэмжээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ политическэ, экономическа һуралсал ехэ нүлөө үзүүлнэ. Эндэ марксистско-ленинскэ гурбан һургуули, коммунис ажалай 14 һургуули хүдэлнэ. Пропагандистнууд М. Ф. Безверхой, Г. И. Брянская, Н. М. Багатов гэгшэдэй үнгэргэһэн хэшээлнүүд һонирхолтойгоор, аша үрэ ехэтэйгээр үнгэрдэг байна. Һүүлэй үедэ спортивна хүдэлмэри эдэбхижээ. Мүнөө эндэ спортсменүүдэй өөһэдынь хүсөөр спортклуб эмхидхэгдэжэ байна.

Барилгын управлениин партийна организаци өөһэдынгөө зэргэнүүдые олошоруулха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна. Ганса үнгэрһэн жэлдэ КПСС-эй гэшүүндэ кандидадаар 14 хүн абтаа һэн. Мүнөө барилгын участогууд болон бригаданууд диилэнхи олон хүтэлбэрилэгшэд партиин гэшүүд юм. Коммунистнууд В. И. Жибров, Р. А. Далаткагин, Ф. Н. Гарифуллин болон бусад үйлэдбэриие һайнаар эмхидхэжэ, хүдэлмэрилэгшэдые үндэр бүтээсэтэ ажалда элсүүлжэ шадаха байһанаа харуулна. Эдэмнай булта түрүү зэргэдэ ябаха, жэшээ харуулха үүргэеэ гүйсэд бэелүүлнэ.

Съездын табиһан социальна асуудалааршье ехэ хүдэлмэри ябуулагдана. Гэр байра бариха хэрэг түсэбөөр хараалагдаһанһаа уридшалан ябана. Эдэ бүгэдэ шэнэдхэн хубилгалгын замаар дабшажа байһые харуулна. Гэбэшье энэ жэлдэ арбан хоёрдохи табан жэлэй бата бэхи үндэһэ һуури табигдаа гэхын аргагүй. Генподрядаар хэгдэхэ 10 һарын түсэб оройдоол 70,3 процент дүүргэгдэв. Тиихэдэ өөһэдынгөө хүсөөр дүүргэхэ түсэб 72,8 процент бэелүүлэгдээ.

Эндэ үйлэдбэриин дутуу дунданууднаа гадна партийна хүдэлмэриин дутагдалнууд бии гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Партийна эхин организацинууд, партийна булэгүүд хүдэлмэриеэ съездын эрилтээр үшөөл хубилгаагүй байһаар. Энээн тухай хэды хэлсээшье һаа, харуулан ойлгуулха агитаци хуушан ёһоороол байһаар. Ниитэ полит-үдэрнүүд аша үрэ багатайгаар үнгэргэгдэнэ. Политинформацинууд саг соогоо болоногүй. Эдэ бүгэдые партком дары усадхаха ёһотой гэһэн эрилтэ суглаан дээрэ табигдаа.

Гэхэтэй хамта ажалай үедэ архидаха ушар үндэһөөрөө үгы хэгдээгүй байһаар. Энээнһээ боложо, олон хүн ажалдаа гаранагүй. Хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тон һула байна бшуу. Илангаяа, хүдэлмэришэдэй ажаһуудаг газарта хүдэлмэри ябуулагданагүй. Энэ хэрэгтэ коммунистнууд эдэбхитэйгээр хабаадаагүй гээд элидхэлшэ сэхэ хэлээ. Дутуу дунданууде нюунгүй, сэхэ руунь хэлэжэ, тэдэниие усадхаха гээшэ мүнөөдэрэй эрилтэ хаа юм. Тиимэһээ суглаан дээрэ парткомой хүдэлмэри шүүмжэлэгдээ. Суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн коммунистнууд парткомой партийна эхин организацинуудай, партийна булэгүүдэй хүдэлмэри үшөөл муугаар хүтэлбэрилдэг байһые тэмдэглээ. Коммунистнуудай тоосоон үсеөноор шагнагдана. Социалис мүрысөө ударидалгые һайжаруулха түрүү онол арганиудые барилга дээрэ нэбтэрүүлхэ талаар хүдэлмэри удаанаар хэгдэнэ гээд тэмдэглэгдээ.

З. СУСЛОВА,
манай штатнабэшэ корр.

ЛВРЗ-гэй заһабарилгын-механическа цехэй 6-дахи разрядай токарь Борис Андреевич АСТАХОВ байгша ондо үндэр үрэ дүнгүүдые түйлана. КПСС-эй гэшүүн Астахов цехэйнгээ партбюрогой, Улаан-Үдэ хотын арадай хиналтын комитедэй гэшүүн, һурган хүмүүжүүлэгшэ юм.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

АША ҮРЫЕНЬ, ШАНАРЫЕНЬ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

(«ЗНАНИЕ» БУЛГЭМЭЙ БУРЯАДАЙ РЕСПУБЛИКАНСКА ЭМХИИН ПРАВЛЕНИИН ПЛЕНУМҺЭЭ ТЭМДЭГЛЭЛНҮҮД)

М. Горькиин нэрэмжэтэ библиотекын конференц-зал соо «Знание» булгэмэй Буряадай республиканска эмхиин правлениин пленум үнгэрөө. «Знание» булгэмэй Буряадай республиканска эмхиин тоосооото-һунгалтын ээлжээтэ XVIII конференциие зарлаха тухай, мүн эрдэм-техникын дэбжэлтын ашаар экономикые эршэдхэлгын асуудалнуудые тайлбарилан ойлгуулха талаар «Знание» булгэмэй Железнодорожно районой эмхиин правлениин хүдэлмэри тухай,— иимэ хоёр асуудал пленумэй үзэмжэдэ табигдаа.

Правлениин гэшүүд «Знание» булгэмэй республиканска эмхиин тоосооото-һунгалтын XVIII конференциие үнгэргэхэ тухай тогтоол нэгэн дуугаар баталан абаа. Пленумэй тогтоолой ёһоор, тус конференци 1987 оной январиин 31-дэ Полит-гэгээрэлэй байшанда үнгэргэгдэхэ юм.

Хоёрдохи асуудалаар «Знание» булгэмэй Железнодорожно районой эмхиин түрүүлэгшэ, БСХИ-гэй доцент Д. Г. Ширабон элидхээ. Районно эмхиин бүридэлдэ 1300 лектор тоологдоно. Эрдэм-техникын дэбжэлтэ тухай мэдээсэлнүүдые олоной дунда дэлгэрүүлхэ лекционно хүдэлмэриин түсэб баталагданхай. Эрдэм-техникын асуудалнуудта зорюулагдаһан 1978 лекци жэлэй эхинһээ уншагдаа. Энэ хадаа уншагдаһан бүхы лекцинүүдэй 28,5 процент болоно гээд элидхэлшэ тэмдэглээ.

Улаан-Үдын Железнодорожно районо олон промышленна предприятинууд тоологдодог. Республика дотор үйлэдбэрилэгдэдэг товарна продукциин 27 процентые районой предприятинууд бүтээнэ. Эрдэм-техникын түйлалтануудые, экономическа эрдэм мэдээсэнүүдые дэлгэрүүлэн ойлгуулха талаар районой промышленна предприятинуудай коллективүүдтэ ябуулагдадаг лекционно хүдэлмэриин аша үрые, шанарые дээшэлүүлхэ хэрэгтэй. Энэ талаар районно эмхидэ, эхин эмхинүүдтэшье зарим тэды ажал ябуулагдана гэжэ тэмдэглэгдээ. «Знание» булгэмэй лекторнүүдтэй тодорхой асуудалнудаар консультаци болон хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэдэг, эрдэм-техникын орёо асуудалнуудые лекци соогоо зүбөөр тайлбарилха хэрэгтэ лекторнүүдэй һурган хүмүүжүүлэгшэд — эрдэмтэд туһалдаг байна. Эрдэм-техникын асуудалнуудаар лекционно хүдэлмэридэ районой предприятинуудай ахамад мэргэжэлтэд, конструкторнууд, ухаалан зохёогшод эдэбхитэйгээр хабаадана. Жэшээнь, прибор бүтээлгын нэгэдэлдэ конструкторска таһагай хүдэлмэрилэгшэд, ахамад технолог, ахамад металлург, нэгэдэлэй һурган хүмүүжүүлэгшэд лекторнүүдэй үүргэ дүүргэнэ. Тэдэнэр «Эрдэм-техникын дэбжэлтые хурдадхалга — сагай эрилтэ» гэһэн лектори, нэгэдэлэй радио эдэбхитэй ажал ябуулна. Прибор бүтээлгын, «Бурятфермаш» нэгэдэлнүүдтэ эмхидхэгдэһэн арадай университедүүд мүн лэ эрдэм-техникын дэбжэлтын болон экономическа эрдэм мэдэсые ажалшадай дунда дэлгэрүүлнэ. Иимэ шэглэлэй хүдэлмэри Улаан-Үдын авиазаводой, Буряадай хүдөө ажахын институдай коллективүүдтэ эмхитэйгээр ябуулагдажа байнхай.

Лекционно хүдэлмэриие эмхидхэлгэдэ түйлагдаһан зарим тэды амжалтануудай хажуугаар горитой дутуу дундануud үзэгдэһөөр. Эхин эмхинүүдэй дэргэдэхи методическа секцинүүдэй хүдэлмэри хангалтагүй. Илангаяа ЛВРЗ-гэй, локомотивна депогой, ЗММК-гай эхин эмхинүүдтэ лекторнүүдэй методическа һуралсалда анхарал һуладанхай. Уншагдаһан лекцинүүдые шүүмжэлжэ, дутуу дундануудыень зүбшэн хэлсэхэ гурим мүн лэ хэрэглэгдэнэгүй. Прибор бүтээлгын нэгэдэлдэ эмхидхэгдэһэн эрдэм-техникын дэбжэлтын үдэрнүүд хангалтагүйгөөр үнгэрөө гэжэ Д. Г. Ширабон тэмдэглээ. Юундэб гэхэдэ, эдэ үдэрнүүдтэ лекци уншахаар уригдаһан Зүүн-Сибириин технологическа институдай табан лектор уялгадаа хайша хэрэгээр хандаа бшуу. Нэгэнииинь хэлсэгдэһэн сагтаа ерээгүй, хоёрдохинь лекцидээ бэлэн бэшэ байгаа, бусад лекторнүүдынь соносхогдоһонһоо тад ондоо темэнүүдтэ зорюулагдаһан лекцинүүдтэй байшоо. Иимэ ушарнуудай нэгэнтэ бэшэ боложо байдагые элидхэлшэ, үгэ хэлэгшэдшье тэмдэглээ һэн.

Техническэ эрдэмэй доктор А. А. Васильев нэмэлтэ элидхэл хээ. Хотын Железнодорожно районой предприятинуудта лекторнүүдэй ябуулдаг хүдэлмэриие комисси шалгаһан байна. Шалгалтын дүнгүүдтэй пленумдэ хабаадагшадые тэрэ танилсуулаа. Предприятинуудай ахамад мэргэжэлтэд лекционно хүдэлмэридэ хабаадуулагдана гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээ. Тэдэнэр политическэ болон экономическа һуралсал гаранхай. Жэшээнь, «Теплоприбор» нэгэдэлэй лекторнүүд булта марксизм-ленинизмын университедэй дипломуудтай юм. Удаань элидхэлшэ предприятинууд болон научна эмхинүүдэй, институдуудай хоорондохи харилсаа холбоон тухай тогтоо. ЛВРЗ-дэ үнгэргэгдэдэг ВСТИ-гэй кафедрануудай үдэрнүүдэй заншалта болоһые А. А Васильев жэшээ болгон нэрлээ. Эрдэм-техникын дэбжэлтын асуудалнуудта зорюулагдаһан лекторнүүдэй семинарнуудай хүдэлмэри тухай һанамжануудаараа элидхэлшэ хубаалдаа. Тус семинарнуудай хүдэлмэри эмхидхэлгые шэнэдхэн хубилгаха хэрэгтэй гэжэ элидхэлшэ онсо тэмдэглээ. Лекторнүүдэй мэргэжэл шадабариие дээшэлүүлхэ, һуралсалда аша үрэтэй онол арганиудые хэрэглэхэ эрилтэ табигдана. Жэшээнь, уншагдаһан лекцинүүдтэ али бүхы талаһаа сэгнэлтэ үгэлгэ, шүүмжэлгэ гэхэ мэтэ. Энэ онол аргын Железнодорожно районой эмхиин лекторнүүдэй һуралсалда үсөөноор хэрэглэгдэдэг байһаниинь халагламаар.

Лекци шагнагшадай бүридэл, тэдэнэй зүгһөө ородог дурадхалнуудшье шэнжэлэгдэдэггүй байна. Энэ шэглэлэй хүдэлмэридэ ёһотой анхарал хандуулха хэрэгтэй гэжэ элидхэлшэ хэлээ.

Эрдэм-техникын дэбжэлтын асуудалнуудта зорюулагдаһан лекцинүүдэй тоо ЛВРЗ-дэ, прибор бүтээлгын, «Теплоприбор» нэгэдэлнүүдтэ хараа байса дээшэлээ. Теэд районой бусад предприятинуудта энэ талаар бүхы арга боломжонууд хэрэглэгдэнэгүй гэжэ тэмдэглэлтэй.

Элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ ЛВРЗ-гэй парткомой секретариин орлогшо А. Г. Лубсанов, БАМ-ай Хойто-Байгалай отделениин парткомой секретариин орлогшо Г. Г. Онищенко, Тимлюйн цементнэ заводой «Знание» булгэмэй эхин эмхиин түрүүлэгшэ Л. И. Мартынова, КПСС-эй Железнодорожно райкомой агитаци болон пропагандын таһагые даагша Ю. П. Кондратьев, В. Д. Лубсанов (судна бүтээлгын завод), О. О. Очирова (нарин сэмбын комбинат), мүн бусад хабаадаа. Үгэ хэлэгшэд лекцинүүдэй аша үрые, шанарые дээшэлүүлхын тула шэнэ, түрүү онол арганиудые бэдэрхэ, хэрэглэхэ, мүн методическа һуралсалда онсо анхарал хандуулха шухала гэжэ тэмдэглээ.

Пленумдэ үгэ хэлэгшэдэй дурадхалнуудые хараада абан, зүбшэгдэһэн асуудалнуудаар тогтоол абтаа. Ажабайдалтай нягта холбоотойгоор лекцинүүдые бэлдэхэ хэрэгтэй гэжэ тогтоол соо хэлэгдэнхэй. Эрдэм-техникын түйлалтануудые дэлгэрүүлгэдэ эрдэмтэдые эдэбхижүүлхэ тухай мүн лэ хэлэгдээ. Лекторнүүдэй методическа һуралсалда, тэдэнэрэй аттестацида ёһотой анхарал хандуулха шухала. Лекторнүүдэй харюусалгые дээшэлүүлхэ, лекционно хүдэлмэриин эмхи, журам бэхижүүлхэ тухай тус тогтоол дотор хэлэгдэнхэй.

Правлениин пленумэй хүдэлмэриин түгэсхэлдэ КПСС-эй Буряадай обкомой пропаганда болон агитациин таһагые даагшын орлогшо В. Л. Кургузов республикын эрхим лекторнүүдтэ шагналнуудые барюулаа.

Т. САМБЯЛОВА,
манай корр.

Совет орон дотор

АЖАЛАЙ ХАНИ НҮХЭСЭЛ

УРГЕНЧ. Шэтэһээ Ургенч станци түрүүшынхээ ерэһэн барилгын модотой эшелониие онсо ондоогоор угтаба. Сүл губи газартай хизаарта айхабтар ехэ хэрэгтэй ашаан ерээ бшуу. Тиигэжэ Узбекистанай болон Россиин, Хорезмын ба Забайкалиин ажалшадай хоорондохи хани харилсаан тухай хэлсээнэй зарим хубинь бэелүүлэгдэжэ эхилбэ бшуу.

«Читалес» ба «Читаагропромстрой» нэгэдэлдэ хүдэлхөөр ерэһэн Хорезмын хүн зон Сибирьтэ энэ модо отолоо юм. Каракум, Кызылкум гэжэ хоёр сүл губиин хоорондо оршодог Хорезмскэ область ажалшадаар баян, эндэ хүн зон олоороо ажаһуудаг. Харин Шэтын областьдо хүдэлмэрилэгшэд ехээр дуталдадаг. Хоёр областной түбүүдэй гүйсэдкомуудай баталһан хэлсээн хоорондоо холбоотой эдэ асуудалнуудые шиидхэлгэдэ туһа нэмэри болоно.

— Хорезмын гурбан зуугаад хүн Забайкалида сезонно хүдэлмэридэ ошонхой,— гэжэ ажалай талаар областной таһагые даагша Д. Абдуллаев мэдээсэнэ. — Эдэмнай гэбэл барилгашад, таряашад, олон бусад мэргэжэлнүүдэй түлөөлэгшэд болоно. Анхарал оролдолгоор хүреэлэгдэнхэйбди. Һайнаар түбхинөөбди, салин хүлһэн һайн гээд тэдэнэр гэртээ бэшэдэг. Узбекистанай түлөөлэгшэд һайнаар ажаллана гээд сибириинхид, өөһэдынгөө ээлжээндэ, мэдээсэдэг. Шэтэ хото хүдэлхые ошохо дуратайшуулай тоо олошоржо байнхай.

Хэдэн мянган километрэй зайда оршодог хоёр областиин аха дүү ёһоной туһаламжа иимэ харилсаа холбоогоор хизаарланагүй. Мүнөө жэлдэ Хорезмын зуу гаран хүбүүд, басагад Шэтын дээдэ һургуулинуудта һуража эхилээ.

ХАДА ГАЗАРАЙ БАЯН УРГАСА

ОБИХИИК (Курган-Тюбинскэ область). Таджикистанай таряашад имагтал хада газарта виноград тарижа ургуулха шэнэ арга боломжо олоо юм. Ушарынь гэбэл, республикын уһалагдадаг тэгшэ газарта хлопок гол түлэб тарижа ургуулагдадаг. Гэхэтэй хамта нютагай уларил эгээл эрхим сортын виноград тарижа ургуулха арга олгодог. Үндэр хада газарта энээнэй тулада бүхы эрхэ байдал бии гэжэ эрдэмтэд элирүүлһэн байна.

Эрдэмтэдэй зохёон хараалһан агротехникые Д. Расуловай нэрэмжэтэ совхоздо түрүүлэн хэрэглэһэн байгаа. Ажахын директор Э. Бабаджанов бүхы хүнүүдые шэнэ хэрэгээр һонирхуулаа һэн. Энэнь бэлэн бэшэ байгаа. 1500 метр үндэртэ виноград тарижа ургуулха гээшэ яһала орёо, тэрэнэй хойноһоо түхэреэн жэлэй туршада харууһалха хэрэгтэй. Иимэ плантацинуудай гектар бүриһөө 100 центнер виноград зоатагүй суглуулдаг. Энэнь уһалагдадаг гол газарайхиһаа һураггүй ехэ юм.

Совхоз республика соогоо виноградай тон ехэ политой болоо. Ургасын горитойхон хубинь хадагалагданхай. Январь, февраль һарануудта магазинуудта эльгээгдэхэ юм. Үбэлэй худалдаа наймаан ажахыда 1 миллион түхэригэй нэмэлтэ ашаг олзо оруулха байна.

Хада газарта виноград тарижа ургуулха агротехникэ үргэнөөр нэбтэрүүлхэдэ, шэнэ хараа замууд нээгдэнэ. Хада газарта виноград тарижа ургуулдаг 15 совхоз байгуулагдаа. Энэ хүдэлмэри тусхай программын ёһоор үргэлжэлүүлэгдэхэ юм.

ТОСХОНОЙ ШЕФҮҮД — СТУДЕНТНЭР

ЙОШКАР-ОЛА. Студентнэрэй отрядуудай республиканска слет эндэ һаяхан боложо үнгэрөө. Мариин харабэшэ хүрьһэтэй газартай колхоз, совхозуудые комсомолшуудай шефтэ абалгын дүнгүүд согсологдоо.

Хорин жэлэй саада тээ нютагай барилгын отрядууд хүдөөгэй ажалшадта туһалхые түрүүшынхээ ерээ һэн. Энэ үе соо автономито республикын дээдэ һургуулинууд, техникумүүдэй студентнэр 3 мянга гаран элдэб объект бодхоолгодо туһалалсаа. Тэдэнэй тоодо гэр байра, һургуулинууд, соёлой байшангууд, заһабарилгын мастерскойнууд, мал ажалай комплекснууд бии.

Байгша табан жэлдэ дээдэ һургуулинууд болон техникумүүдэй комсомолшууд «таряалан-болбосоруулгын предприяти-магазин» гэһэн конвейерые хиналтадаа абанхай. Агропромуудтай ажахын хэлсээ баталаад, студентнэр хүдөө ажахын конвейерые нарижуулха талаар проектнүүдые зохёон хараална. Эгээл шухала объектнүүдэй барилгада хабаадалсана. Тус участогта 30 миллионһоо дээшэ түхэригэй хүдэлмэри хэгдэхээр хараалагданхай.

МОСКВАГАЙХИДАЙ СТОЛДО

МОСКВА. «Московский» совхозой «шэл» плантацинууд ниислэлэй баруун-урда хубида нэмжыдэг.

Мүнөө үедэ ажахын теплицэнүүдтэ туха сүлөөгүй. Эндэ үгэрсэ, томат, салат, редис, сельдерей грядкануудһаа суглуулжа, худалдаа наймаанда эльгээхые бэлдэнэ. Үдэртэ бүхыдөө 80 тонно хүрэтэр витаминтай продукци ... лагдана. Эндэ овощ ... ургуулха технологи ... сахидаг, тэдэниие хо... хой шумуулhаа хамга... ла биологическа арга... тэйгээр хэрэглэдэг.

Эндэхи звенонууд ... бригадна подряд ... юм. Т. Ветрова, В. ... Долотина гэгшэд ... дүнгүүдые түйлана.

…ЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭ — ХАРЮУСАЛГАТАЙ ХАҺА

БЭШЭГҮҮДЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

…XVII съездын шиидхэбэринүүдые …рбан хоёрдохи табан жэлэй ту…й түсэбүүдые амжалтатайгаар …ула бүхы совет арад оролдон …лы эрга боломжонуудаа элсүүл… Тэрэшэлэн ажалдаа түрүү дүй …технологи үргэнөөр нэбтэрүүл… хүнэй, илангаяа коммунистын …ргые дээшэлүүлхэ, ажалай болон …ни эрхэ байдал тогтоохо гэһэн …нүүд мүнөө үедэ совет общест… хубилгалгын замаар дабшажа … табигдана гэшэ.

…лай үбэлжэлгын үедэ хүн бүхэн …битые оруулха зэргэтэй. Үбэлдөө …эдбэрилжэ, гүрэндэ тушааха зо… республика дотороо үүсхэл гар… районой Бэшүүрэй совхозой, …йоной Карл Марксын нэрэмжэ… һаалишадай уряа хаа хаанагүй …шэгдэнхэй. Энээн тухай хүдөө Галсанов, Ц-Х. Гомбодоржиева, Д. Тогошиев, А. Чимитов, Э. Бу… бэшэгүүд соогоо мэдээсэнэ. Гур… клубай гэшүүд — Захааминай Максимова, Сэлэнгын районой Т. …ССР-эй Верховно Соведэй депутат Хоринн районой залуу һаалишан … гэгшэд социалис мүрысөөндэ …«Жэлэйнгээ түсэбүүдые амжалта…үүлэе!» гэһэн уряа доро респуб…малшад эрхим һайнаар хүдэлжэ, … хоолой программые бэелүүл…нгөө бодото хубитые оруулжа Арбан хоёрдохи табан жэлэй

түрүүшын жэлэй түсэб, уялгануудые сүм дүүргэжэ, хони, хурьгадаа гарза хоролтодо оруулангүй, хүшэ тамирыень доошолуулангүй, тунга ногоондо гаргаха хүсэлэнтэйбди» гэжэ Ахын районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүү хонишон Г. Л. Дамшаев хөөрэһэн байна. Оролдосотой хонишоной хүсэл һанамжа тухай В. Галсанов бидэндэ бэшээ.

Ниитын малай үбэлжэлгын харюусалгата хаһын эхилээд байхада, адууһа малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ, ажалай гурим, журам сахиха, малшадай хүдэлмэриин болон амаралтын эрхэ байдалые һайжаруулха хэрэгтэ районой болон ажахын хүтэлбэрилэгшэд, партийна, профсоюзай болон комсомолой эмхинүүд гол анхаралаа хандуулха зэргэтэй. Һаяхан үнгэргэгдэһэн республикын соёлшодой V съезд дээрэ мэргэжэлтэ уран бэлигтэнэй, соёлшодой үүргые дээшэлүүлхэ, зохид эрхэ байдал байгуулха тухай хөөрэлдөөн болоо. Тэрэшэлэн малшадые комплексно гуримаар хангаха, ажахынуудай Малшанай байшангай болон улаан булангуудай хүдэлмэриие эдэбхижүүлхэ, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй эрилтэнүүдые дүүрэнээр хангаха тухай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

— «Хүдөө ажахын хүдэлмэришэдтэй, механизаторнуудтай уулзахадаа, зүрхэ сэдьхэлнай баяраар халидаг. Тиимэһээ имагтал концертнэ зал сор бэшэ, мүн малшадай ажаллажа байһан газарта, һү һаалиин ферма дээрэ дуу, хатараа бэлэглэжэ, халуун альга ташалгаар угтагдахадаа, хүн зондо тон туһатай хэрэг, гол шухала үүргэ бэелүүлжэ байһанаа ойлгонобди»,— гэжэ филармониин артистнуудай бүлэгые хүтэлбэрилэгшэ, Буряадай АССР-эй габьяата артист З. Ю. Цыдыпов бэшэг соогоо тон зүбөөр элирхэйлээ. Тиимэһээ мэргэжэлтэ артистнууд, уран зохёолшод, уран зураашадһаа гадна, Мухар-Шэбэрэй районой арадай депутадуудай Хушуун-Үзүүрэй сомоной Соведэй үүсхэлые дэмжэһэн хото хүдөөгэй соёлшод, бусад албанай хүдэлмэрилэгшэд комплексно гуримаар хангажа эхилэнхэй. Гэбэшье Түнхэнэй, Прибайкалиин, Мухар-Шэбэрэй районуудай зарим клубуудай соёлшод транспортаар хангагдаагүй дээрэһээ малшадта ошодоггүй байһаниинь халагламаар. «Хэн машина үгэхэб?..», «Хэмжээ абахаар болоо» гэһэн статьянууд соо Түнхэнэй районой түбэй соёлой байшангай коллективэй хүдэлмэри мүнөө үеын эрилтэдэ хүрэнэгүй, агитбригадын гэшүүд транспортаар хангагдаагүй гэжэ шүүмжэлэл хэгдээ һэн. КПСС-эй Түнхэнэй райкомой секретарь Э. З. Васильева, арадай депутадуудай Түнхэнэй райсоведэй гүйсэдкомой соёлой таһагые даагша Н. Д. Шубин гэгшэдһээ хоёр һара соо харюу редакци хүлеэһэн зандаа.

Тиихэдэ Ахын районой Орлигой соёлшод баһал автоклубнай эбдэрэнхэй гэжэ мэдүүлээ һэн. Тиимэһээ районой харьяата эмхинүүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэ малшадые хангалгын хүдэлмэриие унжагайруулхагүй, хэрэгтэй зүйлнүүдые, транспорт үгэхэ хэрэгые гуримшуулха шухала гэжэ үшөө дахин һануулха зэргэтэйбди.

Агуу Октябриин 70 жэлэй ойн хүндэлэлдэ эмхидхэгдэһэн арадай уран бэлигэй Бүхэсоюзна фестивалиин концерт болон выставкэнүүдтэ республикымнай соёлшод, залуушуул эдэбхитэйгээр хабаадажа эхилээ. Тэрэшэлэн «Нютаг бүхэндэ — соёлой болон спортын эрхим гуламта» гэһэн уряа доро хүн зоной сүлөө сагые аша туһатайгаар үнгэргэһэн, архидалга болон алкоголизмтай тэмсэһэн, залуушуулай кафе эмхидхэһэн тухай хөөрэһэн бэшэгүүд олониитые һонирхуулна. Хүдөө бэшэгшэд Р. Степанова (Загарай), С. Прокопьев (Хори), Б. Дондупов (Хурамхаан), Д. Доржогутабай (Хэжэнгэ) гэгшэд клубуудта үнгэргэгдэһэн һонин үйлэ хэрэгүүд, архидалгагүй түрэ найр тухай материалнуудые саг үргэлжэ эльгээжэ байдаг. Соёлой-спортивна комплексын эмхидхэлгэдэ мүнгэ оруулха тухай асуудал шиидхэгдээгүй байһаар гэжэ Прибайкалиин районой Итанцын КСК-гай харюусалгата секретарь Е. Щац бэшэг соогоо мэдүүлээ һэн. «...Прибайкалиин лесхозой хүтэлбэрилэгшэдтэ энэ асуудалаар хандагты гэжэ дурадханабди. Юуб гэхэдэ, энэ асуудалаар туһалха тухай тус лесхозой хүтэлбэрилэгшэдтэ заагдаа...» гэһэн харюу толилогдоогүй бэшэгэй мүрөөр Буряадай АССР-эй Ой модоной ажахын министрэй орлогшо В. Ф. Михайлов эльгээгээ.

Хүндэтэ нүхэд! Малшадые хангалгын хүдэлмэри, соёлой-спортивна комплекснуудай бэелүүлһэн һонирхолтой хэмжээ ябуулганууд, ниитын хүдэлмэриин эдэбхитэд тухай бэшэхыетнай гүйнабди. Тэрэшэлэн «Манай сүлөө саг» гэжэ шэнэ гаршаг манай газетэдэ бии болоо. Тиимэһээ аша туһатайгаар үнгэргэһэн сүлөө саг тухайгаа манда бэшэхэ бээт гэжэ найданабди.

Тиихэдэ республикын багшанарай съездые угтуулан, эрхим хүмүүжүүлэгшэд, һургуулинууд тухай бэшэгүүдтнай олониитые һонирхуулха байха. Арбан хоёрдохи табан жэлэйнгээ түрүүшын жэлэй түсэбтэ даабариие бэелүүлһэн түрүү хүнүүд тухай мэдээсэһэн бэшэгүүдыетнай хүлеэнэбди.

XII ТАБАН ЖЭЛ: *хурдадхалгын замаар*

АШАА ТҮРГЭНӨӨР ЗӨӨХЭ

Хоёр жэлэй саанахана БАМ-ай «алтан залгалаа» холбосохо тон харюусалгатай хүдэлмэридэ хабаадалсажа, ажалдаа һайн үрэ дүн туйлаһанайнгаа түлөө Англи ороной хото городуудаар аяншалха путевкоор урмашуулагдаа һэм. ВЛКСМ-эй ЦК-гай эмхидхэһэн манай бүлэгтэ ород, украин, белорус, буряад болон бусад үндэһэ яһатанай түлөөлэгшэд байгаа. Бидэ Лондоной түүхэ домогоор баян газарнуудаар ябажа, һонирхолтой юумэ хараһан, үзэһэн байнабди. Эгээл шухалань гэхэдэ, Англиин хүн зонойнь байдал һуудалтай дүтэ танилсаабди. Лондон ехэшье, гоё һайханшье город гээшэ aаб даа. Теэд эндэ ажал хүдэлмэригүй, гэр байрагүй залуушуул олон. Городой сэсэрлиг, талмайнуудаар, гудамжануудаар ямаршье хараа зорилгогүй, түсэбгүй залуушуулай миин лэ үдэрөө үнгэргэжэ ябахань харагдаха юм.

Манай бүлэгтэ ороһон хүбүүд, басагад эрхим түрүү ажалаараа түрэл коллектив дотороо, Эхэ орон соогуураа суурхаһан, олондо хүндэтэй болоһон мэдээжэ хүнүүд байба. Бидэнэй һанал бодолоо хубаалдан хөөрэлдэхэ юумэн яһалал олон һэн. Би хоридохи зуун жэлэй асари ехэ Байгал-Амарай түмэр харгын барилга тухай, тэндэ хүдэлдэг баатар дорюун хүдэлмэришэ нүхэд тухайгаа хөөрэжэ үгөөб. Хүн бүхэн БАМ-ай барилга тухай мэдэжэ абаха ехэл дуратай байдаг шуу. Тиимэһээл минии хөөрөөе ехэл анхаралтайгаар шагнадаг байба.

Нээрээшье, богонихон сагай туршада али зэргын ехэ хэмжээнэй ажал хүдэлмэри хэгдээ гээшэб?! Түрэл Коммунис партиингаа сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро бидэ — Совет ороной залуушуул Ленэһээ Амар хүрэтэр түмэр харгы барижа дүүргээд, ойрын лэ сагта саг үргэлжын ашаглалгада тушаахаар шиидэнхэй, эршээ улам шангадханабди. Олон үндэһэ яһанай түлөөлэгшэд эбтэй эетэйгээр, нэгэ һанал бодолтойгоор асари ехэ хэмжээнэй ажал хүдэлмэри хээ, хэнэшье. Ганса Буряадай участок дээрэ 78 үндэһэ яһанай түлөөлэгшэд ажаллажа, гайхамшаг тоннельнүүдые, хүүргэнүүдые, станци, вокзал, разъезднүүдые, байрын гэрнүүдые бодхоолсоно, эгээл һайн үрэ дүн туйлахын түлөө тэмсэнэ.

Минии хүдэлдэг «БАМтоннельстрой» управлениин нэгэдэхи автобазын коллектив үдэр, недели, һара бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэдэг тула «Коммунис ажалай коллектив» гэһэн нэрэ солодо хүртэһэн байха юм. Автобазын хүдэлмэришэдэй ажал хэрэгтээ эзэн ёһоор, харюусалга ехэтэйгээр хандажа хүдэлһэн дээрэһээ муу бэшэ үрэ дүн туйлагдана, гүрэнэй даабари үлүүлэн дүүргэгдэнэ гээд хэлэхэ байнаб. БАМ-ай эхилһэн үдэрһөө энэ ехэ барилгада хабаадалсажа, эдэбхи үүсхэл, оролдолго шадабари гарган хүдэлдэг хүдэлмэришэд олон aаб даа.

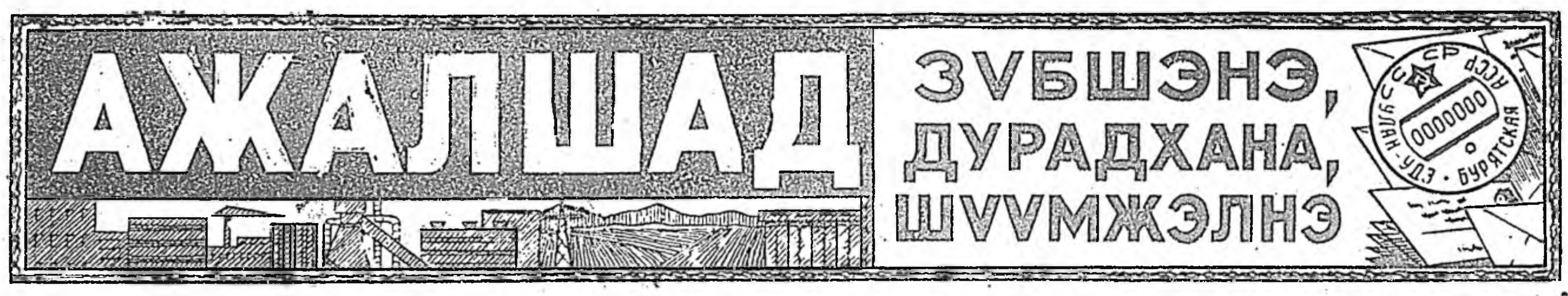
Ф. Ю. Хансиверов, В. Н. Пестряев, А. И. Коновалов, Л. М. Адаменко болон бусад автомашинануудаа шадамар бэрхээр ашаглажа, даабаряа хододоо үлүүлэн дүүргэдэг заншалтай. Жэшээлхэдэ, А. И. Коноваловай бригадын коллектив квартал бүриингөө даабари 205—214 процент дүүргэжэ, бусадта түрүү ажалай үльгэр жэшээ харуулжа ябадаг. А. И. Коноваловай бригадын коллектив хайшан гээд иимэ һайн үрэ дүн туйланаб? Эдэнэр Эхэ оронойнгоо эгээл харюусалгатай участок дээрэ ажаллажа байһанаа сэдьхэл зүрхөөрөө мэдэрнэ. Тиимэһээл автомашинануудтаа дүүрэн ашаа тээхэ гэжэ эрмэлзэнэ. Зарим нүхэд 30 тонно ашаа тээхэ аад, хоёр-гурбан тонно ашаа тээгээд, хэдэн зуун километртэ гүйлгэдэг. А. И. Коновалов иигэжэ ажал хэрэгтээ хэйшэ хэрэгээр хандаха ябадалтай шангаар тэмсэдэг. А. И. Коноваловай үүсхэлээр гурбадахи жэлээ бригадынь гэшүүд прицеп хэрэглэжэ, хоёр дахин ехэ ашаа тээдэг болонхой. Бригадна подрядай гуримаар бүхы ажалаа хэжэ, автомашинануудаа хоёр гурбан халаанай туршада ашаглана, БАМ-ай барилгада хэрэгтэй ашаа ехээр зөөнэ.

Ф. Ю. Хансиверовэй хүтэлбэрилдэг бригадын коллектив табан үдэрэй хүдэлмэри дүрбэн үдэрэй туршада дүүргэхэ гэһэн зорилготойгоор социалис мүрысөө дэлгэрүүлжэ, урдаа табиһан энэ зорилгоёо бодото дээрэнь бэелүүлжэ шадана. Шэнэ онол арга амжалтатайгаар хэрэглэн, эдэбхи үүсхэл гарган ажаллажа байһан дээрэһээ Ф. Ю. Хансиверовэй бригадын коллектив байгша оноойнгоо даабари бүри октябриин 1-дэ дүүргээ бэлэй. Түрүү энэ коллектив мүнөө 1987 оной февралиин түсэбөөр ашаа зөөжэ байна. Буряадай участок дээрэ, манай автобазын коллектив дотор иимэ урагшаа һанаатай ажалша бэрхэ, үүсхэлшэ хүдэлмэришэд олон aаб даа. Эдэнэр бидэниие ажалай шэнэ илалтанууд тээшэ урмашуулан дахуулна гээд хэлэхэ байнаб.

Би юһэдэхи жэлээ БАМ-ай барилгада хабаадалсанаб. «Урал-225» түхэлэй автомашинаараа 350 мянган километр зай гаталжа, олон мянган тонно ашаа зөөгөөб. Ф. Ю. Хансиверовтэл адли прицеп хэрэглэдэг хүм. Урданайхиһаа хоёр дахин ехэ ашаа тээдэг болонхойб. Эрхим һайнаар хүдэлхэ гээшэ минии гол шухала зорилгонуудай нэгэниинь мүн болоно. Эхэ орондоо, арад зондоо ашатай туһатай юумэ хэжэ, социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхаха хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ гэжэ оролдонобди. Оронаймнай эрхэтэн бүхэн иимэ хүсэл эрмэлзэлтэйгэр ажаллажа байна. Хаа хаанагүй шэнэлэн хубилгалга бэелүүлэгдэнэ. Бидэ — залуу үеын хүдэлмэришэд энэ харюусалгатай сагта бүри ехэ эдэбхи үүсхэл, оролдолго шадабари гаргаха гэжэ эрмэлзэнэбди. Үдэр хоногой ошохо тума Эхэ оронаймнай шэнжэ шарай гоё һайхан болоно, хүн зоной байдал һуудал һайжарна. Агуу Октябриин хубисхалай юрын ажалшадта олгоһон зол жаргалта байдал бадаран һалбарна.

Сэлгэ номин Хэжэнгэ нютагта түрэһэн, үдэһэн хүм. Минии эсэгэ Совелий Карпович түрэл нютагтаа шэнэ байдал байгуулалсаһан, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадалсажа, эрхэ сүлөөгэй, манай жаргалта байдалай түлөө шуһаяа адхалсаһан юм. Би эсэгынгээ хэрэгые үргэлжэлүүлжэ ябанаб. БАМ-ай баатар дорюун хүдэлмэришэдтэй хамта КПСС-эй XXVII съездын хараалһан асари ехэ зорилгонуудые бэелүүлэлсэхэ гээшэ — үндэр, нангин уялга мүн. Намда үдэр бүри хэхэ ажал, бэелүүлхэ һайхан зорилгонууд бии. Гэр бүлэ, үхибүүд, һайн байра бии. Һайхан ерээдүйе барилсажа байһандаа би юрын буряад хүбүүн зол жаргалтайб.

С. СОНИЕВ,
«БАМтоннельстрой» управлениин жолоошон,
коммунис ажалай ударник.

ХЭЛЭҺЭНДЭЭ ХҮРЭХЭБДИ

Хориин совхозой Ааланай отделениин һуудаг гэжэ газарта манай гүүртын үбэлэй байра оршоно. Тугалнуудтаяа хамта байжа адуулагдадаг үнеэд, мүн гунжадай хойноһоо харууһалнабди. Бидэндэ 134 толгой мал даалгагдажа үгтэнхэй. Тэдэнэймнай 119-ниинь үнеэд, бусадынь шэнэ туллэхэ гунжад болоно. Мүнөө жэлдэ зуун үнеэн бүриһөө 90 тугал абаха даабаритай һэмди. Тэрэмнай эдэ удэрнүүдтэ дүүргэгдэхээр байна.

Байгша оной декабрь һарада тугаллаха үнеэднай үшөөл олон. Ойрын үдэрнүүдтэ түллэхэ малаа газаагаа, хорёодоо байлгажа харууһалнабди. Юуб гэхэдэ, үбэлжөөн шадараймнай бэлшээри муудашоо.

Үшөө бидэ хорин зургаан тугалтайбди. Тэдэмнай эхээ хүхэһөөр. Үбэлэй энэ хүйтэнэй үедэ эхэнүүдтэйнь сугтаа бэлшээридэ гаргаха бэшэ хадаа баһал хорёодонь байлгажа харууһалха бологдоно.

Үнеэд, гунжад, тугалнууднайшье урдынхида орходоо тобир тарганууд. Энэ жэлэй алтан намарай аятай зохид үе сагые аша туһатайгаар хэрэглэн, малаа һайнаар таргалуулха гэжэ оролдоо һэмди. Адууһа малайнгаа тобир тарганаар ондо орожо байһандань, малшан хүнэй сэдьхэлдэ хэды һайн гээшэб?!

Энэ жэлэй зунай зулгы сагта отделениимнай оньһожоруулагдамал звеногой гэшүүд үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлэн, элбэг хүрэхэ һайн шанартай үбһэ хуряажа абаа. Гүүртэдэмнай үгтэһэн бүхы үбһэн газаамнай асарагдаһан байна.

Хотогор гэжэ газарта үбэлжэжэ байһан ахалагша малшан Валентина Ринчиновагай даадаг гүүртын коллективтэй бидэ мүрысэнэбди. Тэдэнэрнай мнай асарагдажа сомогдонхой. Тэрэнэй ехэнхи хубинь эрхим шанартайгаар, нэгэшье хура бороодо абтангүйгөөр хуряагдаһан байна. Хубааряар хараалагдаһан бүхы үбһэеэ ехэл нарин нягтаар хэрэглэн, малдаа үгэхэ гэжэ оролдонобди. Эртэ үглөөнһөө наратай сэлмэг байгаа һаань, үхэр малаа хээрын далда наруули, хагда һайнтай бэлшээридэ гаргажа, шадал зэргээрээ адуулнабди.

Гүүртые даагшаар наһанаймни нүхэр Анатолий Батуев хүдэлнэ. Малайнгаа хашаа хорёое саг соонь сэбэрлэн дулаалаабди. Өөһэдымнай байха гэр яһала дулаан. Малай ууха уһан газаахи худагһаа бүлэгдэн гаргагдана. Үбһэ, һоломонһоо гадуур, үбэлэй үедэ хүсэд хүрэхөөр түлеэн баһал тугалнуудтаяа байдаг үнеэдые харууһална. Арадуудай Хани барисаанай ордено В. Ринчинова малда ехэл дүй дүршэлтэй хүн гээшэ. Тэрэнэй хэлэһэн үгэнүүдые, һанамжа дурадхалнуудые туһатайда тоолон абажа, ажалдаа хэрэглэхэ гэжэ оролдодогбди.

Гэхэтэй хамта, холын гүүртэ, отаранууднаар хүдэлдэг хонишод, малшадай ажаһуудалые хангалгын талаар анхарал тон багаар хандуулагдана. Юундэшьеб мүнөө бидэнэй телевизорнууд тон муугаар харуулдаг болошоо. Антеннэнүүдыень тааралдуулан зохилдуулжа һуулгаха хэрэгтэй юм гэхэдэнь, шэнэшье антеннэ худалдан абажа асараабди. Зүгөөр телевизорнай муугаар харуулһан зандаа.

Районой ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын комбинадай телемастернууд соёлой болон медицинын хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта хонишод, малшадые хангахаяа хаа яашье һаа, ерэхээ яана гээшэб? Тиигээ һаань, ямар һайн байха һэм.

Дайралдаһан энэ мэтын дутагдалнуудые усадхаха хэрэгтэ совхозоймнай дирекци, партком болон профком анхаралаа багаар табина, тэдэниие усадхахын тула хиналта хэнэгүй бшуу. Тиимэһээ энэ талаар арадай депутадуудай районно Соведэй гүйсэдкомой түлөөлэгшэд эрид шууд хэмжээ абаха бээ гээд һанагдана.

Бидэ, Хориин совхозой гүүртэнүүдэй малшад, Бэшүүрэй районой Бэшүүрэй совхозой, Сэлэнгын районой Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой малшадай гаргаһан эдэбхи үүсхэлтэй танилсаад байхадаа, өөһэдынгөө арга боломжонуудые хаража үзөөд, үбэлэй һаранудай хугасаа соо харууһалжа байгаа тугалнуудайнгаа толгой бүриин шэгнүүрые сүүдхэдээ 600 граммһаа бага бэшээр нэмээхэ гэжэ шиидээбди.

Хэлэһэн үгэдөө хүрэхын түлөө хамаг хүсэ шадалаа элсүүлэн, даажа абаһан адууһа малаа гарзалуулангүй, тобир тарганаар ондо оруулха гээшэ манай гол зорилго болоно.

Ц-Х. БАТУЕВА,
Хориин совхозой малшан.

Уншагша асуудал табина

БЕНЗИН ХААНАҺАА АБАХАБ?

Байгша ондо Зэдын райондо бензинэй талон худалдалга саг үргэлжэ таһалдана. Анханаа Петропавловка тосхоной ажаһуудалай хэрэгсэлнүүдые худалдадаг магазинһаа талонуудые саг үргэлжэ абажа болохо байгаа. Харин мүнөө юундэ талоноор ханганагүйб гэжэ асуухада, баса дээрэмнай үгы гэжэ харюусадаг болошонхой.

«Мир» колхозой харьяата газар дээрэ дүрбэн тосхон бии. Тэдэ тосхонуудай хүн зон 100 гаран үмсын хүнгэн машина, хэдэн олон мотоциклнуудтай юм. Харин бүхы район соо 13 колхоз, совхозууд тоологдоно. Тэндэ хэды хүнүүд үмсын машина, мотоциклнуудтай байгаа хаб? Олон лэ байһан байха. Гэбэшье тэдэнь миил табяатай байна бэшэ. Теэд зэдынь хаанаһаа бензин абана гээшэб?! Тэрэньшье ойлгосотой. Ашаанай машинаһаа 5—10 литр эрижэ, худалдажа абаал aаб даа.

Зэдын станцида нефтебаза бии. Теэд талон юундэ саг болзортонь асарагданагүйб? Тэрэнь гайхалтай. Хүн зоной эрилтэдэ гүйсэд анхаралаа хандуулхаар болоо. Тиихэдэ Зэдын райпотребсоюзай хүтэлбэрилэгшэд эртэнһээ бензинэй талондо захил хэжэ, хүн зоной эрилтые гүйсэд бэелүүлхээ яанаб?

Д. БАДМАЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

«…ГАРТАЙ МАСТЕР»

Арбан зургаан жэлэй туршада Кабанскын районой 8-дахи СМУ-да модошо дархан В. К. Мартынов амжалтатайгаар ажаллана. Эдэ жэлнүүдтэ нэгэл газарта — барилгын хоёрдохи участогай В. А. Мардуевай бригадада саг үргэлжэ тэрэ хүдэлөө. Байшангай барилгые шулуушадай дүүргэмсээрнь, модошо дархашадай ээлжээн болодог шуу. Үүдэ, сонхоһоо эхилээд лэ, гэрэй хушалта, шала гэхэ мэтэ олон aаб даа. Эдэ бүхы хүдэлмэридэ Владимир Кузьмич Мартынов гол үүргэ бэелүүлдэг байна. Ямаршье ажал хэхэдээ, тэрэ тон оролдосотойгоор, харюусалга ехэтэйгээр хандадаг юм. Тиигэжэ дүй дүршэлтэй модошо дархан аша үрэтэйгөөр хододоо ажалладаг байна. «Главбурятстройн» эмхи зургаануудай хүдэлмэришэдэй дунда үнгэргэгдэһэн конкурсдо хабаадажа, гурбадахи һуури эзэлээ һэн. Тиигэжэ «уран гартай мастер» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн юм.

Ажалай түрүүшүүлэй нэгэн В. К. Мартынов миин һуужа шадахагүй. Тэрэ ниитын хүдэлмэриин эдэбхитэдэй нэгэн мүн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түрүү модошо дархан В. К. Мартынов.

М. СУТУРИНАЙ фототекст.

МАНАЙ СҮЛӨӨ САГ

«ХАБАЯА ТУРШАЯ, ХҮБҮҮД!»

Энэ үдэшэ Загарайн соёлой байшан һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй байгаа. Тиингүй яахаб?! Юуб гэхэдэ, баяр ёһололой оршон байдалда «Хабаяа туршая, хүбүүд!» гэһэн конкурс эндэ эмхидхэгдээ бшуу. Һонирхолтой энэ үдэшэдэ хүн зон олоороо суглараа.

Олон эмхи зургаанай, нэрлэбэл, дотоодын хэрэгүүдэй таһагай, районно больницын, ВЛКСМ-эй райкомой, соёлой таһагай, «Бурятводстройн» ПМК-гай, энергопредприятиин түлөөлэгшэд сценэ дээрэ уригдаба. Удаань Россин революционно хүдэлөөндэ зорюулагдаһан асуудалнуудта тэдэнэр харюусаа. Тиихэдэ спортдо зорюулагдаһан, мүн гэр бүлын болон хүгжэм тухай асуудалнуудта харюусажа, бэлиг шадабаряа ба эрдэм мэдэсээ шалгабад. Конкурсын дүрбэн шата тон һонирхолтойгоор үнгэргэгдөө.

ВЛКСМ-эй райкомой түлөөлэгшэ Гуро Цэдашиев эгээл олон баал абажа, конкурсдо түрүү һуури эзэлбэ. «Бурятводстройн» ПМК-гай хүдэлмэришэн Андрей Сапожников хоёрдохи һуурида гараа. Орёо асуудалнуудта түргөөр харюусаһан дотоодын хэрэгүүдэй таһагай хүдэлмэрилэгшэ Павел Мурзин жюриин тусхай шанда хүртэбэ. Харин эндэ суглараагшадай, харагшадай шан районно больницын түлөөлэгшэ Евгений Иннокентьевтэ олгогдобо.

Зал соо хүн зон олон байгаа. Сценэ дээрэ боложо байһан үйлэ хэрэгүүдые тэдэнэр халуунаар дэмжээ. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр өөһэдөөшье энэ үдэшын эдэбхитэй хабаадагшад болоо ха юм.

В. ГЫПЫЛОВ,
хүдөө бэшэгшэ.

ИЛАГША — ХҮНДЭЛЭЛЭЙ САМБАРТА

НИНА ГОМБОЖАПОВНА ДОРЖИЕВА ХЯАГТЫН ХИЛЭЭМЭНЭЙ 3-дахи ЗАВОДОЙ КОНДИТЕР ЮМ. ТЭРЭНЭЙ ХҮДЭЛДЭГ КОЛЛЕКТИВ 1986 ОНОЙ ГҮРЭНЭЙ ТҮСЭБЫЕ УРАГШАТАЙГААР ДҮҮРГЭБЭ.

КОММУНИСТ Н. Г. ДОРЖИЕВА 1969 ОНҺОО ЗАВОДТО АЖАЛЛАНА. ЭНЭ ХУГАСААДА ОЛО ДАХИН ҺАЙШААЛ, МАГТААЛДА ХҮРТЭҺЭН, УРМАШУУЛАГДАҺАН БАЙНА. «СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНДЭ ИЛАГША» ГЭҺЭН ТЭМДЭГЭЭР ГУРБА ДАХИН ШАГНАГДАА ҺЭН. ҮНГЭРҺЭН ЖЭЛЭЙ ДҮНГЭӨР ЭРХИМ АМЖАЛТА ТУЙЛАҺАНАЙ ТҮЛӨӨ РАЙОНОЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ САМБАРТА БЭШЭГДЭЭ БЭЛЭЙ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н. Г. ДОРЖИЕВА.

Е. СУРМАЧАЙ фото.

ТҮРЭЛ ХЭЛЭМНАЙ БАЯН ДАА

Хүн бүхэн өөрынгөө түрүүшын багшые бүхы наһан соогоо һайханаар дурсан һанажа ябадаг гээшэ. Тиигэншьегүй яахаб?! Эрдэм мэдэсын ороной эди шэдитэ нюусануудтай, элдэб һонин зүйлнүүдтэй тэрэ танилсуулна ха юм. Түрүүшын хэшээл, түрүүшын үзэг... Эгээл нангин үгэнүүдые багашуул бэшэжэ эхилнэ: Эхэ орон, Ленин, эб найрамдал... Харин Эхэ оронаймнай нягта харилсаа холбоон хадаа түрэл хэлэнһээ эхитэй гэжэ һанагшаб. Энээн тухай хэлэхэ дүүрэн эрхэтэйб, юуб гэхэдэ, аяар 1955 онһоо эхилжэ, буряад хэлэ заадагби. Тиигэжэ эхин классай һурагшадые түрэл хэлэнэйнгээ баялигтай танилсуулха, үгэ, үзэг бүхэнэй гүн удхые тэдэнэртэ ойлгуулха гэжэ үнэн зүрхэнһөө оролдоноб.

1961 онһоо хойшо Ивалгын дунда һургуулида буряад класста һуража эхилһэн эдиршүүлтэй хүдэлнэ гээшэб. Нёдондо жэл бэлэдхэлэй классые дүүргэһэн зургаатайшуулнай мүнөө 1-дэхи «Е» класста һуража эхилээ. Үнөөхил наадаха дуратайнууд, тиимэһээ «таанад томоотойшуул болоот, үдэртөө унтахаа, амархаа болибот» гэжэ ходол хэлэжэ, ойлгуулжа байдагбди. Тэдэмнай удангүй дадажа, хэшээлдээ анхаралтайгаар хандадаг боложо байнхай. Тус класста 20 һурагшад тоологдоно. Тэдэнэр буряад хэлээ шудалха дүүрэн хүсэлтэй, хөөрэлдөөнэй хэлэндэ яһала бэрхэнүүд. Тэрэшэлэн буряад хэлэн дээрэ бэрлагдаһан «Математика», «Үзэглэл» болон бусад номууд мүнөөнэй эрилтэдэ хүрэмэ, һайн номууд гэжэ сэгнэхэ байнаб. Тэрэшэлэн һүүлэй үеын хэшээлдэ хэрэглэгдэхэ пособинууд, «Хараасгай» гэжэ журналай бии болоһониинь һайн болоо гэжэ тэмдэглэхээр.

Үхибүүдые багаһаань Эхэ орондоо, түрэл хэлэндээ дуратайгаар хүмүүжүүлхэ, ажалда дүршүүлхэ тухай партиин XXVII съезд дээрэ заагдаа һэн. Тиимэһээ бидэнэртэ — эхин классуудай багшанарта тон ехэ харюусалга даалгагдана гээшэ. Хүгжэмэй, уран зурагай, физкультурын, ажалай хэшээлнүүдые үнгэргэнэбди. Бага классай хүүгэд гоё костюмуудые үмдөөд, огородой эдеэнэй зүйлнүүд боложо, шүлэг, дуунуудые гүйсэдхөө юм. Түрэл нютагайнгаа хүнүүдтэй, байгаалиин һайхантай, ургамалнуудтай эдиршүүл танилсаа. Иигэжэ Эхэ оронойнгоо ерээдүйн ёһотой эрхэтэдые, ажалша хүнүүдые хүмүүжүүлхэ гэһэн харюусалгата зорилго бэелүүлэгдэжэ байна гэжэ хэлэхэ байнаб.

Олон багшанарай һурган хүмүүжүүлэгшэ байһаараа омогорхоноб. Жэл бүри залуу багшанар һургуулидамнай хүдэлхээ ерэдэг, тиихэдэ олон студентнэр практика гарадаг юм. Тээмэндэ Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай студентнэр — эхин һургуулиин классай ерээдүйн багшанар болохо Э. Ц. Якшеева, Л. Ж. Вампилова гэгшэд практикада ерээ һэн. Түрүүшээр тэдэндэ хүндэшэг байгаа. Хэшээлнүүдтэнь һуулсажа, зүбшэл заабари үгэжэ, хэрэгтэй пособи болон бусад зүйлнүүдээр шадаха зэргээрээ туһалха гэжэ оролдооб. Тэдэнэршье баһал тон харюусалгатайгаар ажалдаа хандаа. Тиихэдэ багшанарай училищи дүүргэһэн Т. Д. Будажапова энэ жэлдэ һургуулидамнай хүдэлжэ эхилээ. Буряад нэгэдэхи классай һурагшадта тэрэ мүнөө багшална. Түрэл хэлэндээ дуратайгаар һургаха, буряад хэлэнэй баян эрга боломжонуудые тайлбарилха гэһэн зорилгонуудые хараалан, эбтэй эетэйгээр ажалланабди. Тиихэдэ гансал һургуулида түрэл хэлээ үзэхэ бэшэ, мүн хаанашье ябахадаа, өөһэд хоорондоо буряадаар хөөрэлдэхэдөө үхибүүд түргэн түрэл хэлээ һайн мэдэхэ болодог шуу. Өөрымни хоёр хүбүүд ехэнүүд болонхой, тон һайнаар буряадаар хөөрэлдэдэг. Тиимэһээ энэ талаар гэр тэхинэй оруулха хубита ехэ гэжэ тэмдэглэхээр.

Партиин XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, һургуулиин реформые дүүргэхэ хэрэгтэ хам оролсон, бүхы хүсэ шадалаа залуу үетэниие һурган хүмүүжүүлгэдэ зорюулха гэһэн хараатайбди. Үхибүүдые буряад хэлэндэ һургаха, удха шанарынь зүбөөр ойлгуулха гээшэ манай гол зорилго мүн.

Л. ВАНДАНОВА,
Ивалгын дунда һургуулиин эхин классай багша.

НЮТАГ НЮТАГАЙ hОНИН

ШЭНЭ ГЭРНҮҮДЫЕ ТОЛЛОХОНЬ

Байгша ондо Гусиноозерск хотодо 31 мянган дүрбэлжэн метр гэр байра ашаглагдаха ёһотой юм. Харюусалгатай энэ барилгые дүүргэхын тула түсэбөөр харалагдаһан гэр-байра байгша ондо заатагүй бэлэн болгохо тухай КПСС-эй горкомой, горсоведэй гүйсэдкомой хамтын тогтоол абтажа, байра ашаглалгын габшагай hара соносхогдоо.

Энэ асуудалда ниитэ анхарал хандуулhаниинь онсолотой. Хотымнай гол барилга болохо Гусиноозерскын ГРЭС-эй хоёрдохи ээлжээнэй барилга КПСС-эй XXVII съезд дээрэ hайшаагдаа, СССР-эй Экономическэ ба социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүд соо оруулагдажа, бүхэсоюзна габшагай барилга гэжэ соносхогдонхой hэм шүү. Гэр байранууд үсөөнөөр ашаглагдахада, барилгашадые бэхижүүлхэ дутагдал юм ааб даа.

hүүлэй үдэрнүүдтэ энэ худалмэриин эршэ бүри шангадаа. 4 зайшан түшааглахаар болзон болохо байна. Холбоолжоной. «Гусиноозерская» үрхайнуудай нүүрһэншэдэй орохо 60—60 квартиртай хоёр гэрые Главбурятстройн 163-дахи ПМК-гай барилгашад бэдэхоо. Мүнөө тэдэнэр хоёр халаанда худалхэ байнхай. Штукатур-шэрдэгшэдэй Б. К. Мирсановай бригада илангаа шалгарна.

ГРЭС-эй барилгын управлени энергетигүүдтэ хоёр гэр бэлэн болохо байна. Бүхыдөө декабрь соо гусиноозерскынхидай 257 бүлэ шэнэ байратай болохо ёһотой.

Н. ДЫМБРЫЛОВ.

hОНИРХОЛТОЙ УУЛЗАЛГАНУУД

1986—1987 онуудай үбэлжэлгын үедэ малшадые комплексноор хангаха талаар Мухар-Шэбэрэй районой арадай депутадуудай Хушуун-Үзүүрэй сомоной Советэй үүсхэлээр дэмжэн, нэгэдэмэл музейнүүдэй научна хүдэлмэрилэгшэд болон П. Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищиин студентнэр hаяхан Загарайн районой Эрхирэгэй совхозой малшадтай hонирхолтой уулзалгануудые үнгэргэбэ. Эрхирэгэй hүүлэй фермын, Добо-Енхор hүүринэй хүдэлмэришэдэй, мүн хонишон Буда-Ханда Даширжиевнэ Сондуевай бригадын гэшүүдэй дунда Зүүн зүгэй музейн искусствын ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ Римма Григорьевна Сабельева, буряад арадай үндэһэн хубсаhан тухай слайд харуулжа байжа, ехэ hонирхолтой хөөрөө үнгэргөө. Удаань студентнэр Шагдар Зондуев, Елена Макейкина, Соёлма Чимитова, Баярма Гармаева болон бусад ород ба буряад хүгжэм, дуунуудые наадажа, дуулажа, малшадые ехээр баясуулаа. Эрхирэгэй совхозой партномой секретарь нүхэр З. Д. Цыбикжапов эрдэм айлшадтаа баярые хүргэжэ зугаа, дахин дахин ерэжэ байхыень уриhан байна.

В. ГУНЗЫНОВ,
манай штатнабшэ корр.

М. Горькиин нэрэмжэтэ республиканскэ научно-методическэ библиотекын литература болон искусствын таhагай хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэлээр эмхидхэгдэhэн театральна гостинида зэнгээтэ уулзалга үнгэрөөд, декабриин 8-да үдэшын 17 часта үнгэргэгдэхэнь.

УНШАГШАДАА УРИНА

Х. Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театрай актриса РСФСР-эй габьяата артистка Лариса Егоровагай зохёохы ажалда зорюулагдаhан үдэшэ энэ эмхидхэгдэхэнь.

Мэдээжэ артистнын зохёохы худэлмэриин намтар тухай искусство шэнжэлэлгын эрдэмэй доктор, профессор В. Ц. Найдакова, театр шэнжэлэгшэ А. А. Политов хөөрэжэ үгэхэ.

Тиихэдэ А. Сальникин «Бабанищэдэ», Д. Эрдынеевэй «Бальжан-хатан» гэжэ зүжэгүүдһээ хэһэгүүд энэ харуулагдаха юм. Энэ зүжэгүүдтэ гол рольнуудые гүйсэдхэдэг бэлигтэй артистка эдэ хэһэгүүдтэ хабаадаха. Тэрэшэлэн Сергей Есенинэй шүлэгүүдые, мүн тэрэнэй үгэ дээрэ бэшэгдэһэн романснуудые Лариса Егорова гүйсэдхэхэ юм.

Н. ХАДАХАНОВА.

Улаан-Үдэ.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ДУУНУУД

«Баян-Монгол» ансамблиин концертын урдахана Монгол ороной артистнуудта Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй соёлой болон техникын ордоной түлөөлэгшэ баярай тэмдэг болгон, гарай бэлэг барюулжа, Улаан-Үдэ ерэhэн айлшадаа халуунаар амаршалаа. Концертые хүтэлбэрилэгшэ Нина Калабина (Москва) эстрадна ансамблиин зохёохы ажал, олон гүрэнүүдээр үнгэргэгдэhэн гастрольнууд тухай урин дулаанаар хөөрэхэдөө, «Ансамбль Куба, Чехословаки, Венгри болон нэгэнтэ бэшэ Советскэ Союзда гастрольдо ерэhэн байна. Эб найрамдалай дэмбэрэлтэ мүнөө жэл дахинаа ерэhэн айлшадаа хани халуунаар угтажа, сцене зал хоёрой хоорондо хани харилсаанай «хүүргэ» байгуулая!» — гэжэ онсолон тэмдэглэбэ.

Монголой эстрадна хүгжэм, дуунай энэ үдэшэ артистнууд болон сугларгашадай хоорондо зохёохы оршон байдал тогтоогдожо, хүхюун зугаатай hайндэр мэтээр концерт үнгэрөө. Тус концертын программада аха дүү монгол арадай хүгжэм, дуунуудhаа гадна, хари гүрэнүүдэй композиторнуудай зохёолнууд олон байгаа. Тус концертын онсо илгаань хадаа Эб найрамдалай жэлдэ зорюулагдаhан программань болоно.

МНР-эй бэлигтэй дуушан, уласхоорондын конкурснуудай лауреат Л. Оюнчимэг концертын эхиндэ монгол арадай дуунай үндэhэн дээрэ найруулагдаhан зохёолой hайхан хоолойгоор хангюурдаба. Энэ дуушан манай республикада хоёрдохёо ерээ.

Энэ артистын дууладаг «Эжийн тухай дуун», «Аяны шувууд», «Сочи»! гэhэн дуунууд олондо мэдээжэ болонхой.

Залуу дуушадай гүйсэдхэhэн дуун бүхэн — концертын программын шэмэглэл. Монгол оронойнгоо шагнагшадай дура сэдьхэлые буляажа, тэдэнэрэй үндэр сэгнэлтэдэ хүртэhэн эдэ артистнуудай дуунуудые манай шагнагшадшье халуун альга ташалгаар угтаба. Багшанарай институт дүүргэhэн Б. Нармандах Н. Оюнчимэг хоёр уран hайханай харалгада хабаададаг байhанаа, удаань эстрадна ансамблиин ёhотой мэргэжэлтэд болоhон намтартай. Монголой мэдээжэ композиторнууд Алтанхуяг, Хангал, Нямдорж гэгшэдэй дуунуудые тэдэнэр шадамар бэрхээр гүйсэдхөө. Шанга hайхан хоолойтой Нармандахын дуулаhан «Огторгой тухай дуун» олондо hайшаагдаа.

...Ңомин хүхэ үнгэтэй платитай Оюнчимэг гаража, Нямдоржын «Чи бид хоёр» гэжэ дууе тон зохидоор дуулахада, шагнагшадай зүрхэ сэдьхэлдэ гуниг түрэхэдэл гэнэ. Франциин суута дуушан Мирей Матьегэй репертуарhаа «Хайрын тухай дурсан» гэhэн дууе тэрэнэй гүйсэдхэхэдэ, эндэ суглаагшад халуунаар угтажа, баглаа сэсэг залуу дуушанда барюулба.

Ансамблиин бүлэг хари гүрэнүүдэй эрхим зохёолнуудые репертуартаа орууланхай. Ансамблиин дуушан Түмэрбаатар, жэшээнь, совет, итальян композиторнуудай зохёолнуудые дуулаа. «Верасы» ансамблиин гүйсэдхэдэг Раинчигай «Караван» гэжэ дууе дууша басагад олон хоолойн аялга ниилүүлэн, дуулажа, шагнагшадай үндэр сэгнэлтэдэ хүртөө.

«Баян-Монгол» ансамблиин оркестр бэлигтэй олон хүгжэмшэдhөө бүридэнэ. Оркестрэй артистнуудай ансамблиин амжалтада оруулhан хубитань тон ехэ гэжэ тэмдэглэхээр. «Нүхэдэй аялга дуунууд» гэhэн хүгжэмтэ суглуулбарие оркестр ганса үндэр хэмжээндэ гүйсэдхэнэ бэшэ, харин арад бүхэнэй хүгжэмэй гол удхые, hанаа бодолые дамжуулхые оролдоно. Саксофонист Сүхбаатарай бэлиг, гүйсэдхэлгын бэлиг шадабарие онсо тэмдэглэмээр. Ансамблиин солист Ганбат Чойдогой «Жалам хар» гэhэн хүгжэмые гитара дээрэ шадамар бэрхээр наадана.

— Новосибирск, Эрхүү городуудаар айлшалаад, мүнөө Улаан-Үдэ ерээбди. Монголой Арадай Республикын байгуулагдаhаар 62 жэлэй ойн баярые Эрхүү городто угтаабди. Совет монгол оронуудай соёлой талаар харилсаа холбооной жэл бүри бэхижэжэ байhанай гэршэ хадаа манай ансамблиин гастрольнууд болоно.

Ансамбльдамнай бэлигтэй бэрхэ залуу дуушад олон. Ленинградай консерватори дүүргэhэн ансамблиимнай уран hайханай хүтэлбэрилэгшэ Нямдорж «Баян-Монголой» зохёохы ажалые хүгжөөхэ, репертуарыень баян болгохо, оркестрэй гүйсэдхэхы шадабарие дээшэлүүлхэ талаар амжалтатай хүдэлнэ. Мүнөө түрэл оронoo бусажа, зохёохы бэлигээ бүри нарижуулан, хүдэлхэ зорилготойбди,— гэжэ Монголой филармониин уран hайханай хүтэлбэрилэгшэ, МНР-эй арадай артист, Гүрэнэй шангай лауреат Ц. Намсарайжав мантай хөөрэлдэхэдөө тэмдэглэбэ.

Б. ДЫМБРЫЛОВА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: концертын үедэ.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

ТАСС ХИЛЫН САНААHАА

ДЭЛХЭЙН ГАЗЕТЭНҮҮД ЮУН ТУХАЙ БЭШЭНЭБ?

Варшавска Договорто хабаададаг гүрэнүүдэй оборонын министрнүүдэй Варшавада болоhон заседани тухай гадаадын хэблэл мэдээсэнэ. Буу зэбсэг бүтээлгые болюулха, ядерна туршалгануудые хорихо талаар hаалта түбэг татадаг, буу зэбсэгээ улам ехэдхэжэ байhан США-гай болон НАТО-гай ябуулгануудай эсэстэ Европо түбидэ ба бүхы дэлхэй дээрэхи сэрэгэй-политическэ байдалай муудаhан тушаа hанаагаа зобожо байhаниинь заседани дээрэ элирхэйлэгдэлэ, гэжэ Польшын «Трибуна люду» тэмдэглэнэ. Рейкьявигтахи дээдэ тушаалтадай уулзалгын дүнгүүд болон тобшололнууд дээрэ тогтоходоо, совет дурадхалнууд болбол буу зэбсэг хуряахын ба бүгэдэ ниитын аюулгүй байдалай түлөө тэмсэлэй хэрэгтэ социалис оронуудай оруулhан бүтэмжэтэй хубита болоо гэжэ онсолон тэмдэглэнэ.

Европодо зэбсэгтэ хүсэнүүд болон юрын буу зэбсэгүүдые горитойгоор хорооxо талаар союзна республиканүүдай дурадхалнуудай онсо удхатай байhые «Чехословакиин «Руде право» онсолон тэмдэглэнэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачёвой албанай хэрэгээр Инди ошожо ерэлгын дүнгүүдые газетэнүүд зүбшэн хэлсэhээр. Энэ аяншалгынь Индиин хүтэлбэрилэгшэд болон арад зондо ехээр хадуугдаа, гэжэ «Таймс оф Индиа» онсолон заана. Хоёр ороной хоорондоо үгэеэ ойлголсодог байhаниинь дэлхэй дээрэхи байдалда ехэ нүлөө үзүүлхэдээ болохо гэжэ «Индиан экспресс» тэмдэглэнэ. Совет-индиин харилсаанууд хадаа гансашье Азида бэшэ, харин дэлхэйн хэмжээгээр тогтонижоруулгын эрхэ нүхэсэл болоо, гэжэ Монголой «Үнэн» онсолон заана. Совет хүтэлбэрилэгшын албанай хэрэгээр Инди ошоhониинь дэлхэйн удха шанартай үйлэ хэрэг мүн, гэжэ Камнучиин «Пномпень» нэрлэнэ. Ээрхэг түримхэй олохон дайн дажарhаа хохидоhон Камнучиин арад «одото дэлхэйн» хараа бодолые амаршална, амгалан тайбан, аюулгүй байдал сахилгада, ядерна дайнай аюулые усадхалгада шэглүүлэгдэhэн эб найрамдалта үүсхэлнүүдые сүм дэмжэнэ, гэжэ газетэ тэмдэглэнэ.

«Азиин-Номгон далайн райондо амгалан тайбан ба аюулгүй байдал хангаха талаар СССР-эй болон Японой олониитын үүргэ» гэhэн темээр Токиодо боложо үнгэрhэн совет-япон V конференциин «түхэреэн столой» дүнгүүдые япон газетэнүүд тайлбарилна. Хамтын коммюнике соо хоёр талын харилсаае эдэбхижүүлгэ үндэрөөр сэгнэгдэнэ, гэжэ «Майнити» анхаралаа хандуулна. Ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые яаралтайгаар бүтээлгые болюулха ба нмагтал амгалан зорилгоор замбуулиине хэрэглэхэ зорилготойгоор уласхоорондын ниитын hанамжые элсүүлхэ шухала гэжэ конференцидэ хабаадагшад заагаа, гэжэ газетэ тэмдэглэнэ. Хоёр талын политическэ холбоо барисаае үргэдхэхэ, удаан болзорой үндэhэ hуури дээрэ экономикын, эрдэм ухаанай болон техникын талаар али али талада ашатай туhатай харилсаа холбоо хүгжөөхэ, худалдаа наймаанай-экономическа холбооной шэнэ түхэл маягуудые бэдэрхэ, соёлой, гэгээрэлэй, спортын талаар харилсаануудые үргэдхэхэ шухала гэжэ конференци дээрэ тэмдэглэгдэhэн байгаа.

ХУУЛИ БАТАЛАГДАБА

КАНБЕРРА. Номгон далайн урда хубиие ядерна зэбсэг хэрэгсэлгүй зоно болгон соносхохо тухай договорто Австралиин орохо тухай хуулиие Австралиин парламентын сенат баталба. Ерэхэ долоон хоногто ороной генерал-губернатор тэрээндэ гараа табижа, тэрэ баталагдаха юм.

Номгон далайн урда хубиие ядерна зэбсэг хэрэгсэлгүй зоно болгон соносхохо тухай договор 1985 ондо Номгон далайн хуралдаагаар hайшаагдаhан юм. Ядерна буу зэбсэгүүдые зохёон бүтээлгые, хэрэглэлгые ба туршалгые, энэ райондо хорихо.

«АМЕРИКАН БААЗАНУУД ХЭРЭГГҮЙ»

МАДРИД. «Американ баазанууд хэрэггүй!», «Нейтралитедэй политикые бидэ баримталнабди» гэhэн уряа лозунгнуудаар дайн дажар буруушаалгын жагсаалда хабаадагшад гадаадын хэрэгүүдэй министерствын байшангай урда американ делегацие угтаа. Испанида байлгагдадаг США-гай сэрэгүүдые хорооxо тухай хөөрэлдөөнүүдэй гурбадахи шатада американ делегаци хабаадаhан байгаа. Урдынхидал мэтэ, энэ хөөрэлдөөн нюусаар үнгэргэгдөө.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Декабриин 7-hоо 14 хүрэтэр

ВОСКРЕСЕНИ, 7.
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—Время. 9.45—Ритмическэ гимнастика. 10.15—«Спортлотогой» тираж. 10.25—«Будильник». 10.55—«Советскэ Союза алба хэнэб». 11.55—«Үглөөнэй почто»—хүгжэмтэ дамжуулга. 12.25—«Аяншалагшадай клуб». 13.25—«Хүгжэмтэ киоск». 13.55—«Худөөгэй ажал хэрэгүүд». 14.55—«Элүүр энхэ байлга». 15.40—«Ном уншаха дуратайшуулай анхаралда». 16.25—«Восемнадцатый год». — уран hайханай фильм. 18.05 — «Московские новости» газетын шангай түлөө фигурна hолжоролгоор уласхоорондын мүрысөөн. 18.55—Уласхоорондын шэнжэлэл. 19.40—Киномэдээсэл. 20.40—«Сибирь экран дээрэ»—киножурнал. 20.50—«Московские новости» газетын шангай түлөө фигурна hолжоролгоор уласхоорондын мүрысөөн. 22.00—Время. 22.30—«Московские новости» газетын шангай түлөө фигурна hолжоролгоор уласхоорондын мүрысөөн. 23.00—Интервидени. Футболоор СССР-эй чемпионат. «Динамо» (Киев)—«Динамо» (Москва). 00.40—Шэнэ hонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—«Зарядкада зогсогты!». 9.20—«По следу барса» — баримтата фильм. 9.40—«Воздушный извозчик» — уран hайханай фильм. 10.50—Хүгжэмтэ уулзалганууд. 11.30—«Ород хэлэн». 12.00—Гандболоор дэлхэйн чемпионат. Эхэнэрнүүд. Польшын ба СССР-эй суглуулагдамал команданууд. 12.30—«Манай гэр». 13.00—«Сибириин газар дайда». 13.25—Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ. 13.55—Боксоор уласхоорондын мүрысөөн. Хахад финал. 14.55—«Рожденная революцией»—10 серитэй уран hайханай фильм. ... 20.05—Композитор Масловай зохёохы ажал ябуулгын үдэшэ. 21.00—«Амгалан нойрсогты, багашуул!». 21... «Дэлхэй ба залуушуул». ... —Баримтата фильм. ... Время. 22.30—«Джалита, ... Ялта» — баримтата фильм. ... —Совет дуунай «Москвагай ... мар» фестивалиин концерт...

ПОНЕДЕЛЬНИК, 8
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Время. 9.50 — Футболой шэнжэлэл. 10.20 —МЖК-гай бариhан гэр». 10.50 — Мультфильм. 11.40 — Шэнэ hонин. (11.45 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ hонин. 15.50 — Баримтата фильм. 17.25 — «Компьютертэй хөөрэлдөөн». Улаан-Үдэ. 17.55 — «Карадаг — хорюултай газар» — телеочерк. 18.15 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа. Москва. 18.10 — «Элүүр энхэ байха гээ hаа». 18.55 — «Гүрэндэ тушаан абаха гуримай шанарай түлөө тэмсэл». 19.30 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 19.45 — «Скажите им правду» — баримтата зүжэг. 21.00 — «Московские новости» газетын шангай түлөө фигурна hолжоролгоор уласхоорондын мүрысөөн». 22.00—Время. 22.35—Фигурна hолжоролгоор мүрысөөнэй үргэлжэлэл. 00.05 — Футболой шэнжэлэл. 00.35 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.35, 10.35 — Байгаали шэнжэлгэ. 3-дахи класс. 9.55 — Баримтата фильм. 10.05 — «Ород хэлэн». 10.55 — «Эрдэм ухаан ба ажабайдал». 11.40, 12.35 — Түүхэ. 5-дахи класс. 12.10 — Баримтата фильм. 13.05 — В. Маяковский. «Владимир Ильич Ленин» — поэмэ. 13.35 — Юрэнхы биологи. 9-дэхи класс. 14.05 —«Библиотекэ соогуур аяншалга». 14.40 — Шэнэ hонин. 14.45 — Гандболоор дэлхэйн чемпионат. Эхэнэрнүүд. Югославиин ба СССР-эй суглуулагдамал команданууд. 17.55 — Максуд Ибрагимбе... Улаан-Үдэ. 18.40 — Соносхолнууд. 18.50 — «Аялга ду... уулзалга». Оперын залуу ... шад (буряадаар). 19.25 — ... кабристнуудта зорюулага... номууд. 19.55 — Барим... фильм. 20.25 — «Манай ... шад». 20.50 — Мультф... Москва. 21.00 — Амгалан ... согты, багашуул!». 21.1... Уласхоорондын шэнж... 22.00 — Время. 22.35 — ... мент «Р» — 3 серитэй ... hайханай фильм. 1-дэхи ...

ВТОРНИК, 9
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Время. 9.45 — Мультфильм. 10.05 — «Скажите им правду» — баримтата зүжэг. 11.20 — Шэнэ hонин (11.25 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ hонин. 15.45 — Социалис оронуудай баримтата фильмүүд. 16.20 — Н. А. Некрасовай ажаябадал ба зохёолнууд тухай. 17.20 — «Бултанда зорюулагдаhан стадион». Улаан-Үдэ. 17.50 — Шэнэ hонин (буряадаар). 18.05 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа. 18.25 — «Байгалай үмэнэхи газар дээрэ». Москва. 19.05—«Гүрэндэ тушаан абаха гурим: шанарай түлөө тэмсэл». Метрологическа албанай бүхэсоюзна НИИ-hээ репортаж. 19.35 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 19.50 — «Восточный синдром» — баримтата фильм. 20.40 — Боксоор уласхоорондын мүрысөөн. Түгэсхэл. 22.00 — Время. 22.35 — «Хүн — гол анхаралда». 23.35— Камчатска областиин хоорой бүлгэмэй академическэ капеллэ дуулаха. 00.15 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.35, 10.35 — Түүхэ. 10-дахи класс. 10.05, 13.50 — Франциз хэлэн. 11.05 — Баримтата фильм. 11.35, 12.35 — Географи. 6-дахи класс. 13.05 — «Шатарай hургуули». 13.05 — «Хүгжэм». Д. Д. Шостакович. 14.20 — Түүхын хуудаhанууд. Карл Маркс ба мүнөөнэй үе саг. 15.05 — Денис Давыдовай зохёолнууд. 16.00 — Шэнэ hонин. Улаан-Үдэ. 17.40 — Соносхолнууд. Москва. 17.50 — Советскэ Союзай Герой, СССР-эй летчик-космонавт А. А. С... ровтэй hурагшад уулзаха ... — «Россиhаа тэдэнииие ... хагүйш». Улаан-Үдэ. ... «hургуулиин реформы... маар». «Буряадай АССР-... гээрэлэй министр П. Ф. ... ханов үгэ хэлэхэ». 19.25— ... сть обвиняет» — барим... фильм. 20.05 — «Лишь ... кто действует» — барим... фильм. Москва, 21.00— ... галан нойрсогты, багаш... 21.15 — Баримтата фильм. ... — Ритмическэ гимнастика ... — Время. 22.35 — «Доку... «Р» — 2-дохи сери.

СРЕДА, 10
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Время. 9.45 — Мультфильм. 10.05 — Аяншалагшадай клуб. 11.05 — Шэнэ hонин (11.10 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ hонин. 15.50 — Баримтата фильмүүд. 16.20 — Литвагай ССР-эй уран hайханай коллективүүдэй концерт. 17.00 — «Мэдэхэ, шадаха бай». 17.30 — И-С. Бахай прелюди: Улаан-Үдэ. 17.55—«Байгал» — мэдээсэлэй программа. 18.15 — Республикын предприятинуудай үйлэдбэрилдэг эдеэ хоолой зүйлнүүдэй шанар тухай. Москва. 19.00—Соёл болбосоролой экологи. 19.30—«Элүүр энхэ байха гээ hаа». 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — Переславль-Залесскдэ комсомолой тоосоото-hунгалтын конференци. 20.30 — «Вдовы» — уран hайханай фильм. 22.00 — Время. 22.35 — Баримтата фильм. 23.35 — «Дуун-86». 00.30—«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.35, 10.35 — Информатикын болон тоолон тодорхойлхо техникын үндэhэ hуури. 10.05, 14.10 — Немец хэлэн. 11.05 — СПТУ-гай hурагшадта. Астрономи. 11.35, 12.40 — Н. А. Некрасов. «Мороз, Красный нос». 12.05 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 13.10 — Түүхэ. 10-дахи класс. 13.40 — Географи. 5-дахи класс. 14.40 — Шинии ленинскэ библиотекэ. 15.10 — Шэнэ hонин. 17.55 — «Дэлхэйн hониной дээжэhээ». Улаан-Үдэ. 19.00 — Соносхол... 19.10 — «Хэр байнабш... дент?». 19.50 — «Сэлэнгэ»... лежурнал. Уран зохёолшо... дан Санжинай зохёохы ... ябуулга тухай хөөрөөн. ... hөөр 7 жэлэйнь ойдо (бу... даар). 20.20 — «Гизела ... ла» — фильм-концерт. М... 21.00 — «Амгалан нойр... багашуул». 21.20 — Гандбол... дэлхэйн чемпионат. Эх... нүүд. 22.00 — Время. 22.3... «Документ «Р» — 3 сери... уран hайханай фильм. 3-... сери.

ЧЕТВЕРГ, 11
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Время». 9.45 — «Ан амитадай аймагта». 10.45 — «Вдовы» — уран hайханай фильм. 12.10 — Шэнэ hонин. (12.15 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ hонин. 15.50 — «Эрдэм ухаанай ба ажалай холбоон». 16.30 — «Хатарай оршондо». 17.20— «Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ». 17.50 — Мультфильм. 18.00 — «Амар сайн, Москва!» — хүүгэдэй концерт. 18.30 — «...16-тай ба тэрээнhээ дээшээ наhатайшуулда». Улаан-Үдэ. 19.15 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа. Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — «Гүрэндэ тушаан абаха гурим: шанарай түлөө тэмсэл». СССР-эй генеральна прокуророй орлогшо В. В. Найденов дамжуулгада хабаадаха. 20.30 — Футбол. УЕФА-гай кубок. «ФК Тироль» (Австри) — «Спартак». 22.00—Время. 22.35—«Ехэшүүлдэ шалгалга». 23.35—С. Рахманиновай романснууд. 23.45 — «Мүнөөдэр— түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.35, 10.35—«Оршон тойронхи дайдатай танилсалга». 9.55—«Одото огторгойн тайлбаринууд». 10.05, 13.50— Испан хэлэн. 10.55—«Москва соогуур аяншалга». 11.35, 12.40 —Зоологи. 7-дохи класс. 12.00 —Н. Асеевэй шүлэгүүд. 13.05 —«Түүхын hургаалнууд». 14.20 —«Послесловие»—уран hайханай фильм. 16.00—Шэнэ hонин. Улаан-Үдэ. 19.05— ... холнууд. Москва. 19.15— ... най саад». Улаан-Үдэ. 19... Буряадай АССР-эй соёло... дэлмэрилэгшэдэй V съезд... рэ искусствын уран ... нэй ба республикын ... ханай коллективүүдэй ... hан концерт. 20.45 — Ула... рондын шэнжэлэл (бурядаар). Москва. 21.00—«Амгалан ... согты, багашуул». 21... Ритмическэ гимнастика. ... —Время. 22.35—«Чрезвычайное поручение»—уран ... най фильм.

ПЯТНИЦА, 12
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—Время. 9.45— Баримтата фильм. 10.15—Советскэ Союзай Герой, СССР-эй летчик-космонавт А. А. Серебровтэй hурагшад уулзаха. 11.00—«Арадай аялга дуунууд». 11.15 — Переславль-Залесскдэ комсомолой тоосото-hунгалтын конференци. 11.45—Шэнэ hонин (11.50 хүрэтэр). 15.30— Шэнэ hонин. 15.50—Баримтата фильмүүд. 16.40—«Ород хэлэн». 17.10—А. Венецианов, Н. Федотов болон тэдэнэй үеын уран зураашад. 17.40—Мультфильм. Улаан-Үдэ. 18.35—Киножурнал. 18.45—«Байгал» — мэдээсэлэй программа. Москва. 19.15—«Элүүр энхэ байха дуратай hаа». 19.30—Шатараар Европын чемпионуудай кубок. 19.45—«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00—«Микко из Тампере просит совета»—уран hайханай фильм. (СССР—Финлянди). 21.40—Ехэшүүлдэ мультфильм. 21.50—Шатараар Европын чемпионуудай кубок. 22.00—Время. 22.35—Шатараар Европын чемпионуудай кубок. 22.45 — Союзуудай байшангай Колонно залда композитор В. Шаинскиин үдэшэ. 01.10 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15—Баримтата фильм. 9.35, 10.40 — М. Ю. Лермонтов. «Бородино». 10.00, 14.40 — Англи хэлэн. 10.30 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 11.05 — СПТУ-гай hурагшадта. Юрэнхы биологи. 11.35, 12.40 — В. Г. Короленко. «Дети подземелья». 12.00 — «Эжын hургуули». 12.30 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 13.10 — Обществоведени. 10-дахи класс. 13.40 — «Ехэшүүлдэ шалгалта». 15.30 — В. Астафьев. «Зохёолнуудайнь хуудаhанууддаар». 15.55—Шэнэ hонин. Улаан-Үдэ. 18.20 — Шэнэ hонин. (буряадаар). Москва. ... — Шатараар Европын ... нуудай кубок. 18.50— ... арадай инструментнүүдэй ... кестр наадаха. Улаан-Үдэ. ... — Баримтата фильмүүд ... — «Талын галнууд» — те... нал (буряадаар). 20.1... римтата фильм. 20.45 — ... фильм. Москва. 21.00— ... галан нойрсогты, баг... 21.20 — Баскетбол. Евр... чемпионуудай кубок. Эр... «Задар»: (Югослави) — ... гирис». 22.00 — «Время». ... —«Пальто для Ирены» ... hайханай фильм Чехо... ки.

СУББОТО, 13.
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—Время. 9.40— Баримтата фильм. 10.10 — Багашуулда зорюулагдаhан дамжуулга. 10.40 — Вашингтоной национальна уран зурагай галерейдэ импрессионистнуудай зурагууд. 11.10 — «Бидэ хайшан гэжэ амарнабибди». 11.40 — Баруун-хойто фронтын ветерануудай уулзалга. 13.00 — «Ургамалай аймаг». 13.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 14.00 — «Мэдээжэ аад, юрэ бусын юумэн». 15.00 — Хэрэглэгшэдые овощоор түхэреэн жэлэй туршада хайшан гэжэ хангахаб. 16.00 — «Суббото — түрэлхидэй үдэр». 17.25 —«Харгын аюулгүй байлгые сахиха», 17.30 — Поэтическэ антологи. Илья Сельвинский. 17.45 — Мультфильм. 18.05— «Красный пролетарий» заводой коллективтэ «Юhэдэхи студи» айлшална. 19.40 — «Хмурое утро» — уран hайханай фильм. 22.00 — Время. 22.35 — «Субботын үдэшэ». «Согтой хүхюун хүбүүд» гэhэн залуушуулай программа. 24.00—Шэнэ hонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.20 — Киножурнал. 9.30 — Ритмическэ гимнастика. 10.15 — «Үглөөнэй почто». 10.45 — М. Горький. «Варвары», «Дачники». 11.45 — Оперно сценын залуу дуушад». 12.10 — «Аяншалагшадай клуб». 13.10—«Луни или смерть Жака...» — Москвагай Бага Бронноходи драмын театрай фильм-зүжэг. 15.20 — Самбо-86. 15.50 — «Пожар» — теле-зүжэг. «Следствие ведут Знатоки» циклhээ. Улаан-Үдэ. 17.30— «Уншал-даа». 18.10 —«Политбой» клубай заседани. ...гай багша, Москвагай ... нигуудай клубай гэшүүн ... дидат Н. Н. Ярошенко ... жуулгада хабаадаха. ... «Бүхы юумые мэдэхэ ... тэйб». Москва. 19.15—... тата фильм. 19.25 — «Х... зээ? Юун болохоб!» — те... торина». 21.00—«Амгалан ... согты, багашуул». 21... Гандболоор Европын че... нат. Эхэнэрнүүд. 22.00— ... мя. 22.35 — «Насреддин ... харе» — уран hайханай ф... 24.00 — Дэлхэйн арадуу... уран бэлиг.

ВОСКРЕСЕНИ, 14.
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Время. 9.45 — Ритмическэ гимнастика. 10.15 — Эрдэм ухаан ба техникэ». 10.25 — «Спортлотогой» тираж. 10.35 — «Будильник». 11.05 — «Советскэ Союза алба хэнэб». 12.05 — «Үглөөнэй почто». 12.35 — «Аяншалагшадай клуб». 13.35 — «Хүгжэмтэ киоск». 14.05 — «Худөөгэй ажал хэрэгүүд». 15.05 — «Элүүр энхэ байлга». 15.50 — «Ералаш». 16.00 — «Манай гэр». «Третий принц» — уран hайханай фильм. (ЧССР). 18.15 — «Таанад энээнииие хэжэ шадахат». 19.00 — Уласхоорондын шэнжэлэл. 19.45 —Мультфильмнүүд. 20.15 — Баримтата фильм. 20.20 — Бүхэсоюзна телевизонно «Нүхэр дуун» конкурсын нээлгэ. 22.00 — Время. 22.35 — «Театр ба литература тухай хөөрөөн». РСФСР-эй габьяата артист Г. Бурков гүйсэдхэхэ. 24.00 — Баяанай абяан зэдэлнэ. 00.20 — Шэнэ hонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Зарядкада зогсогты». 9.20 — «Днепр дээгүүр дуунууд зэдэлнэ». 9.45 — «Эжын hургуули». 10.15—Харгын аюулгүй байлгые сахиха». 10.20 —Ород арадай инструментнүүдэй академическэ оркестрэй концерт. 11.10 — Саратовай телевидениин программа. 12.10 — «Ород хэлэн». 12.40 — Мультфильм. 12.50 — Уран зохёолшо В. Распутинда айлшаар. 13.45 — «Ан амитадай аймагта». 14.45 — «Рожденная революцией». 5-дахи фильм. «Шесть дней». 16.15 — Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ. 16.45 — «Дж. Пуччини. Богема». Татарай М. Джалилиин нэрэмжэтэ оперо болон балетэй те... фильм-зүжэг. 18.45 — Дэ... хүгжэмтэ соёлой жасаhа... Аренский. 19.30 — Перес... Залесскэдэ болоhон ком... лой тоосото-hунгалтын ... ференци. 20.00 — Кино... сэл. 21.00 — «Амгалан ... согты, багашуул». 21.15— ... дээрэ бумбэгөөр наадаха... СССР-эй чемпионат. «Ди... (Москва) — МГУ. 21.5... Штраус. «Цыганский ба... опереттын темэдэ вальс... — Время. 22.35 — «Хабан... шаял, басагад!».

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Хүдэлмэришэнэй нэрэ зэргэ хүндэлхэ» — түрүү бэшэг. КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө — материалнуудай суглуулбари. 2000 килограмм hүн — жэлэй дабаан — суглуулбари.

Хоёрдохи хуудаhанда. Гүрэнэй тушаан абалга: болбосоролыень шалгалга. «hайн нэрэ хүндэ олохо». Социалис уялгануудай дүүргэлтые шалганабди. «Литын hүүлшын хуудаhанай удаа» — Л. Лабаровагай статья. Хилээмэн — эдеэнэй дээжэ. «Зогсо, саашаа харгы байхагүй» — Д. Санжиевай репортаж. Марксистско-ленинскэ hуралсал. «Эрдэм-техникын дэбжэлтэ — эршэдхэлгын шиидхэхы зүйл».

Гурбадахи хуудаhанда. «Университет — дээдэ hургуули» — В. Шатоновой статья. ТАСС-ай корреспондентнүүдэй хилын саанаhаа эльгээhэн мэдээсэлнүүдэй суглуулбари.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. «Буряадай литературын үдэрнүүд Москвада». Нютаг нютагай hонин.

САГАЙ УЛАРИЛ

Мүнөөдэр, үглөөдэр ... ликымнай зарим нют... багахан саhан ороход... hолхо. Баруун-хойно... кундын 7—12 метр хүс... hалхилха. hүниндөө ... үдэртөө 6—11 градус ... мүн урда зүгэй район... градус дулаан болохо.

Редакторай орлогшо
П. Н. НИМАЕВ

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: индекс 670000

УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор — 2-50-96, приемная — 2-54.54, зам. редактора — 2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретарь — 2-50-52, секретариат — 2-66-76; отделы: партийной жизни — 2-34-05, пропаганды — 2-56-23, промышленности и строительства — 2-61-35, сельского хозяйства — 2-64-36, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-21, 2-57-63, информации — 2-60-91, переводов — 2-54-93, писем и селькоров — 2-67-81, корректорская — 2-33-61, выпускающие — 2-35-95, Собственные корреспонденты: п. Баргузин — 91-1.44, г. Закаменск — 34-33, п. Кырен — 91-7.18, Северобайкальск — 35-73, п. Хоринск — 35-6-59.

Республиканская типография Госкомитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли, г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Н-04900. Заказ № 283. Индекс 64600.